

ALOHOMORA:

Arquetips i simbolismes a les
pel·lícules de Harry Potter

Pseudònim: Tom Riddle

Curs 2016 – 2017

Àrea d'Humanitats

ÍNDEX

1. Sinopsi	Pàg. 4
2. Introducció.....	Pàg. 5
3. J.K. Rowling i Harry Potter.....	Pàg. 9
4. La Saga Harry Potter	Pàg. 14
4.1 Harry Potter i la Pedra Filosofal	Pàg. 14
4.2 Harry Potter i la cambra dels Secrets.....	Pàg. 25
4.3 Harry Potter i el Presoner d'Azkaban	Pàg.34
4.4 Harry Potter i el Calze de Foc.....	Pàg.39
4.5 Harry Potter i l'Ordre del Fènix.....	Pàg.44
4.6 Harry Potter i el Príncep Mestís.....	Pàg.49
4.7 Harry Potter i les Relíquies de la Mort (Part I)	Pàg.51
4.8 Harry Potter i les Relíquies de la Mort (Part II)	Pàg.53
5. Conclusions	Pàg.57
6. Bibliografia	Pàg.58

No story lives unless someone wants to listen. The stories we love best do live in us forever. So whether you come back by page or by the big screen, Hogwarts will always be there to welcome you home.

J.K ROWLING

1. SINOPSI

La raó principal que ha impulsat la realització d'aquest treball de recerca és el gran interès que desperta la saga de J. K. Rowling. Concretament, hem escollit analitzar les adaptacions cinematogràfiques de les obres ja que són més visuals. Aquestes adaptacions s'anomenen: *Harry Potter i la pedra filosofal*; *Harry Potter i la Cambra Secreta*; *Harry Potter i el presoner d'Azkaban*; *Harry Potter i el Calze del Foc*; *Harry Potter i l'Ordre del Fènix*; *Harry Potter i el misteri del Príncep*; i finalment *Harry Potter i les Relíquies de la Mort part 1 i 2*. Per altra banda, ens crida l'atenció el fet que el protagonista de *Harry Potter* experimenti una gran evolució durant el transcurs dels films; en aquest treball es mostraran els grans canvis que pateixen els diferents personatges d'aquesta saga. Així doncs, com és aquesta evolució del personatge de Harry Potter al llarg de les seves pel·lícules? Aquesta pregunta és la que es respondrà en aquest treball; en base a *El viatge de l'Heroi* de Campbell, els arquetips de Carl Jung, *El Encuentro con la Sombra* de Zweig i C. Abrams, J, el *Diccionari de Símbols* de Jean Chevalier i Alain Gheerbrant on analitzarem els símbols que es poden atribuir a certs objectes i situacions dels films. Resumint, en aquest treball de recerca ens proposem observar la transformació del protagonista de l'adaptació cinematogràfica de la saga de J. K. Rowling. A més a més, també es treballaran altres personatges importants com ara Hermione Granger, Ronald Weasley, Albus Dumbledore i Severus Snape, entre d'altres.

2. INTRODUCCIÓ

Aquest treball, es titula *ALOHOMORA: Arquetips i simbolismes a les pel·lícules de Harry Potter*, i té l'objectiu de presentar, a tot aquell que el llegeixi, una anàlisi profunda i exhaustiva dels films de Harry Potter.

Per poder facilitar l'explicació de la anàlisi, s'exemplificarà allò explicat fent ús de fragments extrets dels films. Tots aquests diàlegs seran extrets dels films originals en català excepte la primera pel·lícula, ja que aquesta mai va ser traduïda al català, per tant serà escrita en l'idioma original de la pel·lícula en castellà.

En primer lloc, ens basarem en els dotze arquetips de Carl Gustav Jung¹; metge, psiquiatre i psicòleg suís. La seva aportació fonamental, dissident de les tesis de Freud², va ser l'estudi de l'inconscient col·lectiu dels mites, les llegendes i les tradicions, les idees religioses i l'art, així com els somnis i la imaginació. A més a més, restableix el símbol en la seva concepció tradicional. Tot i així, l'aspecte més important del pensament de Jung queda concentrat en l'oposició conscient-inconscient. L'inconscient, per a Jung, seria tot el fons psicològic personal, on hi conviuria el bo i el dolent, el diví i el diabòlic i l'ideal i el sensual. Així doncs, els arquetips³ són models primordials inconscients⁴ i comuns a tota la humanitat, i Jung en va definir dotze: l'innocent, el cuidador, l'heroi, l'orfe, l'explorador, el rebel, l'amant, el creador, el boig, el savi, el mag i el governant. Com es podrà apreciar al llarg del treball, hi haurà arquetips que destacaran més que altres com per exemple l'heroi, el mag i el savi; i n'hi haurà d'altres que no els treballarem tant. A més a més, també tractarem aquests mateixos arquetips aplicats a personatges femenins.

¹TORRES, Arturo. *Carl Gustav Jung: biografia y obra de un psicólogo espiritual* [en línia]. *Psicologia y mente* [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<https://psicologiaymente.net/biografias/carl-gustav-jung>>

² BUQUERAS BACH, Francesc Xavier. "Dels arquetips de Carl Jung als mitologmes de Ramon Sarró". Gimbernat: *Revista catalana d'història de la medicina i la ciència*. 2004, vol. 41.

³ Arquetip del llatí 'archetypum' i aquest del grec 'archétypos' (d' 'archein', ésser el primer, i 'typos', model). Dictionary [en línia]. [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.dictionary.com/browse/archetype>>

⁴ ALCOBERRO, Ramon. *Mite i desig inconscient: l'arquetip i el mitema* [en línia]. Ramón Alcoberro i Pericay: *Filosofia i Pensament* [consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.alcoberro.info/planes/mitologia6.html>>

Per altra banda, posarem un gran èmfasi als símbols. Els símbols⁵ són unitats que posseeixen una gran capacitat significativa, que migren d'una època i context a un altre, mantenint-se sorprenentment estables al llarg de la història i la cultura. La saga de Harry Potter conté una llarga llista de simbolismes la gran majoria dels quals s'analitzaran al llarg d'aquest estudi. Aquesta anàlisi es durà a terme utilitzant el *Diccionari de Símbols* de Jean Chevalier, doctor de teologia i professor de filosofia; i Alain Gheerbrant, poeta i escriptor. Aquest diccionari, complet i generós pel que fa a les definicions i a la informació donada de cada concepte, fou publicat a Barcelona l'any 1986 i és probablement el document més ampli que existeix sobre la simbologia.

En tercer lloc, es farà ús de la mitocrítica ja que al fer referència a mites i llegendes que, explicats en llenguatge simbòlic es poden relacionar amb diversos dels símbols analitzats. El mite és el mode més antic de conceptualització de la realitat, per això posseeix una dimensió cognitiva, i és un relat expressat sempre en llenguatge simbòlic. Segons Gilbert Durand⁶, un antropòleg i mitòleg francès impulsor de la mitocrítica, un mite és “*un sistema dinàmic de símbols, arquetips i esquemes; sistema dinàmic que, sota l'impuls d'un esquema, tendeix a construir-se en relat*”. El concepte de “mitocrítica”⁷ va ser concebut per Durand, cap als anys setanta, per fer referència a l'ús d'un mètode de crítica literària o artística que posa el centre de la anàlisi en el relat mític, mètode que nosaltres apliquem en aquest treball.

En quart lloc, es tindrà en compte el llibre *The Hero with a Thousand Faces* de Joseph Campbell⁸; mitòleg, escriptor i professor nord-americà, conegut pel seu treball sobre la mitologia i religió comparada. La travessia de l'heroi que desenvolupa Campbell en aquest

⁵ GARCÍA PEÑA, Lilia Leticia. Nociones esenciales de los símbolos en los textos literarios [en línia]. 452° F. *Revista electrónica de Teoría de la Literatura y Literatura Comparada*, 6, 124-138 [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a <http://www.452f.com/pdf/numero06/garcia/06_452f_garcia_indiv.pdf>

⁶ GARAGALZA, Luis. Gibert Durand, filosofo del simbolismo [en línia]. *Diario El País*. 2012. Disponible a <http://cultura.elpais.com/cultura/2012/12/22/actualidad/1356208475_567854.html>

⁷ GARCÍA PEÑA, Lilia Leticia. Nociones esenciales de los símbolos en los textos literarios [en línia]. 452° F. *Revista electrónica de Teoría de la Literatura y Literatura Comparada*, 6, 124-138 [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a <http://www.452f.com/pdf/numero06/garcia/06_452f_garcia_indiv.pdf>

⁸ Bibliografía de Joseph Campbell [en línia]. Comparte Libros [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.compartelibros.com/autor/joseph-campbell/1>>

llibre consta de diferents etapes que analitzarem en les nostres pel·lícules. Les etapes⁹ són les següents:

- Crida a l'Aventura (*The Call to Adventure*): L'heroi és cridat a l'aventura a través d'un esdeveniment o un missatger extern.
- L'Ajuda Sobrenatural (*Supernatural Aid*): Durant la primera etapa de la travessia, l'heroi sovint rep ajuda d'una figura protectora. Aquest ajudant sobrenatural pot prendre diferents formes com ara la d'un bruixot, la d'un nan o la d'una fada madrina.
- Creuada del Primer Llindar (*Crossing the First Threshold*): A través del primer llindar, l'heroi abandona el seu món ordinari i familiar per endinsar-se en un món diferent, màgic i desconegut.
- La Panxa de la Balena (*The Belly of the Whale*): L'heroi viatge a través del món sobrenatural, on ha de superar una sèrie de proves i obstacles.
- Les Proves (*The Road of Trials*): L'heroi ha de superar una sèrie de proves. Aquestes proves sovint són trobades violentes amb monstres, bruixots o forces de la natura i, generalment, l'heroi rep ajuda dels seus acompanyants.
- L'Última Batalla (*Atonement with the Father*): Amb l'ajuda de l'esperança del trobament amb la deessa, l'heroi supera el terror de l'ego del seu pare. L'heroi s'enfronta i supera les seves pors i aconsegueix així, superar la iniciació.
- L'Última Benedicció (*The Ultimate Boon*): Un cop superada la iniciació, l'heroi ha desbloquejat els secrets dels déus, per tant, ha aconseguit la recompensa (elixir).
- Negació al Retorn (*Refusal of the Return*): Al principi, l'heroi vol gaudir en aquest món sobrenatural de l'èxtasi dels déus.
- El Vol Màgic (*Magic Flight*): L'heroi, amb el descobriment de l'elixir, decideix emprendre el camí de tornada al món ordinari pel bé de la societat. L'heroi s'ha de preparar per arribar al Llindar de Tornada.
- Creuada del Llindar de Tornada (*Crossing of the Return Threshold*): La travessia ha canviat completament a l'heroi i la seva vida no podrà ser mai exactament la mateixa d'abans.

Aquestes etapes seran treballades en cadascun dels films de manera individual, però a la vegada es donarà en tot el transcurs dels vuit films ja que l'estructura de la saga és circular.

⁹ CAMPBELL, Joseph. *The Hero with a Thousand Faces*. Pantheon Books, 1949. ISBN 978-1-57731-593-3.

Finalment, la raó per la qual s'ha decidit treballar amb les pel·lícules de Harry Potter i no amb les obres escrites és perquè, en opinió nostra, resulta més eficaç tenir una referència visual per tal d'interpretar i entendre correctament el que s'està exposant. Pel que fa als objectius, amb aquest treball es pretén conèixer i analitzar a fons el simbolisme de la saga de Harry Potter tot seguint les etapes de *El viatge de l'heroi* de Campbell i sobretot, establir relacions entre la saga de J. K. Rowling i altres grans obres en la literatura i el cinema adquirint així nous coneixements.

3. J.K. ROWLING I HARRY POTTER

Joanne Kathleen Rowling¹⁰ és una autora britànica nascuda l'any 1965 a una localitat de Chipping Sodbury. Va estudiar literatura francesa i literatura clàssica a la Universitat de Exeter. Després de graduar-se i durant els cinc anys següents, Rowling va començar a desenvolupar l'argument de Harry Potter i en va iniciar el primer llibre *Harry Potter i la Pedra Filosofal*, el qual no va ser publicat fins l'any 1997. Des d'aleshores i fins el 2007, els llibres de Harry Potter van adquirir una popularitat excepcional i l'any 2001 se'n va fer l'adaptació cinematogràfica de la primera novel·la. Durant els anys següents, J.K. Rowling va escriure diverses històries derivades del món de Harry Potter i no va ser fins l'any 2012, que Rowling va deixar l'etapa del jove mag i va publicar la seva primera novel·la per a adults *The Casual Vacancy* que avui dia ha sigut publicada en 44 llengües diferents. L'any següent, l'escriptora britànica escriví la seva primera novel·la policíaca sota el pseudònim de Robert Galbraith. Recentment, Rowling ha debutat com a guionista adaptant la seva novel·la *Fantastic Beasts and Where to Find Them*, la qual deriva del món de Harry Potter, al cinema.

Per començar, es farà un resum de les vuit pel·lícules de la saga per tal de situar al lector en el context del treball. Totes les pel·lícules van ser distribuïdes per la Warner Bros i produïdes per David Heyman. Pel que fa als actors, Daniel Radcliffe interpreta a Harry Potter, Emma Watson com a Hermione Granger i Rupert Grint com a Ron Weasley. Alguns dels actors secundaris que cal destacar són Alan Rickman interpretant a Severus Snape, Ralph Fiennes com a Lord Voldemort, Robbie Coltrane com a Rubeus Hagrid i finalment Richard Harris i Michael Gambon donant vida a Albus Dumbledore.

El primer film anomenat *Harry Potter i la Pedra Filosofal* (4 de novembre de 2001) va ser dirigit per Chris Columbus. En Harry Potter és un nen orfe que viu amb els seus antipàtics tiets i el seu entremaliat cosí *muggles*¹¹, els Dursley. En el seu onzè aniversari en Harry rep una carta d'acceptació a l'escola de Màgia i Bruixeria Hogwarts i és així com descobreix que és un bruixot. Quan arriba a Hogwarts, en Harry ha de ser escollit per una de les quatre Cases de Hogwarts¹²: Gryffindor, Ravenclaw, Hufflepuff i Slytherin. És escollit a Gryffindor,

¹⁰ *Biografia* [en línia]. J. K. Rowling [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <http://www.jkrowling.com/es_ES/#/acerca-de-jk-rowling>

¹¹ En argot màgic, la paraula *muggle* significa individu no màgic.

¹² Les Cases de Hogwarts són les comunitats on viuen i aprenen els estudiants. Els estudiants de cada casa comparteixen habitació i classes. Durant el curs les cases competeixen per la Copa de la Casa, la qual és

juntament amb els que es convertiran en els seus millors amics; l'Hermione Granger i en Ron Weasley, entre d'altres. Durant el seu primer any a l'escola en Harry descobreix que és un mag amb gran renom i s'assabenta de la causa de la seva cicatriu. Aquest mateix curs el protagonista s'enfrontarà i derrotarà l'assassí dels seus pares, Lord Voldemort.

Harry Potter i Cambra dels Secrets (15 de novembre de 2002) dirigida per Chris Columbus, va ser la segona entrega de la saga. En el segon curs a Hogwarts en Harry és advertit per un elf domèstic, en Dobby, d'una amenaça mortal sobre l'escola. Tot i així en Harry sense escoltar-se'l torna a Hogwarts per saber que la llegendaria Cambra dels Secrets ha estat oberta, deixant escapar una bèstia perillosa. En Harry, en Ron i l'Hermione s'han d'enfrontar a aranyes gegants, a un gran basilisc, el qual derroten amb l'ajuda de l'espasa de Gryffindor¹³, i amb la reencarnació del terrible Lord Voldemort (*Tom Riddle*¹⁴). A aquest últim, en Harry el derrota mitjançant un diari que li pertanyia.

El tercer film anomenat *Harry Potter i el presoner d'Azkaban* (18 de juny de 2004) va ser dirigit per Alfonso Cuarón. Després d'haver fet els 13 anys, en Harry té una baralla amb la família dels Dursley i s'escapa en un autobús màgic. Paral·lelament a aquest fet, a la presó d'Azkaban¹⁵, s'escapa un assassí en sèrie anomenat Sirius Black que sembla tenir l'objectiu d'esborrar en Harry del mapa, però que en realitat és totalment contradictori ja que és el padri d'en Harry. En aquest tercer curs en Harry es veu obligat a retrocedir en el temps i a fer front a cent dementors¹⁶ alhora, utilitzant un *Expecto Patronum*¹⁷.

atorgada a la casa amb més punts al final de l'any. Cada casa porta el nom d'un dels fundadors de Hogwarts: Godric Gryffindor, Rowena Ravenclaw, Helga Hufflepuff i Salazar Slytherin.

¹³ L'espasa de Gryffindor pertanyia a Godric Gryffindor.

¹⁴ Tom Marvolo Riddle és el nom real del malvat Lord Voldemort. També és l'anagrama de la frase en anglès *I am Lord Voldemort*.

¹⁵ Azkaban és una fortalesa en una illa enmig del Mar del Nord. Serveix a la Comunitat Màgica de Gran Bretanya com una presó pels criminals. Utilitzant encantaments, Azkaban és amagada del món dels muggles i és impenetrable. *Azkaban* [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Azkaban>>

¹⁶ Els protectors d'Azkaban. Són éssers abominables capaços de robar la felicitat dels mags i eliminar tota mena de record positiu d'aquells que s'atreveixen a mirar-los.

¹⁷ L'encantament del Patronus és un encanteri extremadament difícil que necessita la invocació d'una força positiva anomenada Patronus o esperit guardià. El patronus pot prendre diferents formes, com ara la d'un animal. És la principal protecció contra els dementors. El Patronus d'en Harry és un cèrvol.

Harry Potter i el Calze del Foc (18 de novembre de 2005) dirigida per Mike Newell, va ser la quarta pel·lícula de la saga. Després d'un altre estiu amb els Dursley, en Harry comença el seu quart curs a Hogwarts. Aquest any Hogwarts és la seu del Torneig dels Tres Bruixots¹⁸, i per tant, acull a les escoles de Beuxbatons i Drumstrang, que també participen en el torneig. La nit en la que s'escull a un representant de cada escola, una mà misteriosa provoca que en Harry, amb només catorze anys, sigui escollit com el quart candidat. Durant el torneig, en Harry confia en el nou professor de Defensa contra les Forces del Mal; Alastor Moody, que resultarà ser un impostor, perquè el guia al llarg de les quatre proves que té el torneig. En l'última prova en Harry és transportat a un cementiri on s'enfrontarà amb en Voldemort, el qual és reviscut amb l'ajuda dels Cavallers de la Mort.¹⁹

El cinquè film anomenat *Harry Potter i l'Ordre del Fènix* (28 de Juny de 2007) va ser dirigit per David Yates. L'estiu encara no ha acabat i en Harry està inquiet perquè no ha rebut cap carta dels seus amics i perquè intueix que passa alguna cosa a Hogwarts. En efecte, quan comença un nou any a l'escola de màgia i bruixeria el Ministeri de Màgia²⁰ nega que en Voldemort hagi tornat i ha iniciat una campanya de desprestigi contra en Harry i en Dumbledore, per la qual ha assignat a la professora Dolores Umbridge que controli tots els seus moviments. A més a més, en Harry comença a creure que en Voldemort pot entrar als seus pensaments i intueix que el malvat mag intenta apoderar-se d'un objecte secret que el permetrà recuperar tot el seu poder. Amb l'ajuda de l'Ordre del Fènix²¹, en Harry pren part en una batalla entre bé i mal.

Harry Potter i el Misteri del Príncep (15 de Juliol de 2009) dirigida per David Yates, va ser la sisena pel·lícula de la saga. En Voldemort va prenent el control del món *muggle* i del món de la màgia i, per tant, Hogwarts ja no és un lloc segur. En Dumbledore sap que la batalla

¹⁸ El Torneig dels Tres Bruixots és una competició màgica que reuneix les tres escoles de bruixeria més importants d'Europa: Hogwarts, Beauxbatons i Drumstrang. S'escull un campió representant de cada escola, no més jove de 17 anys, perquè s'enfronti a proves extremadament perilloses.

¹⁹ Els Cavallers de la Mort són bruixes i bruixots al servei de Lord Voldermort. Tenen una marca al braç, anomenada la Marca Tenebrosa, la qual en Voldemort pot fer servir per convocar a tots els cavallers.

²⁰ El Ministeri de Màgia és el màxim òrgan de govern de la comunitat màgica de Gran Bretanya i Irlanda. S'encarrega de regular tots els aspectes de la societat dels mags, incluint l'educació, la jurisprudència i l'economia.

²¹ L'Orde del Fènix és un grup de bruixots que lluiten contra les Forces del Mal. El seu fundador va ser Albus Dumbledore.

final s'aproxima i per això vol preparar en Harry, de manera que busca ajuda al professor Horace Slughorn. Paral·lelament, en Draco Malfoy, estudiant de Hogwarts, està en procés d'iniciació per esdevenir un Cavaller de la Mort i ajuda a una petita part dels homes de Voldemort a entrar al castell de Hogwarts. Aquesta batalla acaba amb l'assassinat del director de Hogwarts, Albus Dumbledore.

El setè llargmetratge és el principi del final i s'anomena *Harry Potter i Les Relíquies de la Mort: Part I (18 de Novembre de 2010)*. El film va ser dirigit per David Yates i en aquesta entrega el trio protagonista es disposa a emprendre un aventurat viatge per trobar els set horricreus²² que destruïts poden acabar amb la immortalitat d'en Voldemort. Paral·lelament, el món dels bruixots ha esdevingut perillós per a tot aquell que gosi oposar-se al Señor Tenebrós²³. La guerra entre el bé i el mal ha començat i els Cavallers de la Mort han pres control sobre el Ministeri de Màgia i Hogwarts amb l'objectiu de trobar en Harry Potter, el qual en Voldemort ha ordenat que se li entregui viu. La intenció d'en Harry és destruir els set horricreus abans que en Voldemort el trobi a ell però al transcurs del viatge, els tres amics destapen l'antiga llegenda de les Relíquies de la Mort²⁴ que, si és certa, podria donar a en Voldemort el poder que necessita. Efectivament, al final del film en Voldemort s'apodera de la vareta més poderosa del món, la Vareta d'Àlber, la qual era propietat del ja difunt Dumbledore.

Harry Potter i les Relíquies de la Mort: Part II és la vuitena i última entrega de la saga. La pel·lícula fou dirigida un últim cop per David Yates. Després de destruir un horricreu Harry, Ron i Hermione continuen la seva recerca en un últim intent d'acabar amb Voldemort.

²² Un horricreu és un receptacle en el qual un bruixot tenebrós hi amaga un fragment de la seva ànima, amb l'objectiu d'aconseguir la immortalitat. No té perquè tractar-se necessàriament d'un objecte inanimat; segons en Dumbledore, una criatura viva pot ser emprada com a horricreu. Per tal de crear un horricreu s'ha d'esquinçar la pròpia ànima, la qual cosa s'assoleix matant. Informació cercada a: *Horricreu* [en línia]. Wikiwand [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: < <http://www.wikiwand.com/ca/Horricreu> >

²³ Nom el qual utilitzen els bruixots que temen pronunciar el nom de Lord Voldemort.

²⁴ Segons la llegenda, els tres germans Peverell (Antíoc, Cadmos i Ignot) van trobar-se la mort en un pont, i ella els va concedir tres desitjos. Antíoc va demanar la vareta més poderosa del món i va rebre la Vareta d'Àlber; Cadmos pretenia fer reviure els morts i va rebre la Pedra de la Resurrecció; i Ignot va demanar un mitjà amb el qual amagar-se de la Mort i aquesta li va entregar la Capa d'Invisibilitat. Aquests tres objectes són les Relíquies de la Mort. Informació cercada a: ROWLING, J.K. La Rondalla dels Tres Germans. En ROWLING, J. K. *Les Rondalles del Bard Gallard*. Barcelona: Editorial Empúries, 2008, 85-101.

Desafortunadament, Voldemort llança un atac contra Hogwarts on els tres joves hauran de tornar per defensar el món màgic i *muggle* de les forces del mal. Al castell, els tres amics troben els últims horricreus entre els quals un és en Harry. Així doncs, després d'una llarga batalla enmig de l'escola, en Harry es disposa a enfrontar-se cara a cara amb en Voldemort. Aquest enfrontament finalitza amb l'esperada mort del Senyor Tenebrós.

A continuació s'inicia l'anàlisi de la simbologia, els personatges, les situacions, i els espais de cadascun dels films escollits per aquest treball. A més a més, com ja s'ha mencionat a la introducció del treball, s'estudiarà cada etapa de *La Travessia de l'Heroi* de Campbell i relacionarem aspectes de la saga amb altres pel·lícules i obres literàries.

4. LA SAGA HARRY POTTER

4.1. HARRY POTTER I LA PEDRA FILOSOFAL

La història comença a Privet Drive, el carrer on viurà en Harry, quan aquest és deixat a casa dels seus tiets, els Dursley. El primer símbol que se'ns presenta és el gat²⁵. Aquest apareix com a la professora Minerva McGonagall, una de les autoritats de l'escola de Màgia i Bruixeria Hogwarts que tindrà un paper important al llarg de la vida d'en Harry. Ens mostren aquest personatge com un gat, ja que en la literatura aquest animal simbolitza saviesa superior. A més a més, el propi nom del personatge ho diu: Minerva²⁶. Segons la mitologia romana, Minerva era la deessa de la guerra, de la saviesa i de les arts, filla de Júpiter i una nimfa de gran bellesa. A la pel·lícula va acompanyada del director de l'escola, l'Albus Dumbledore, i els dos esperen a en Hagrid, qui serà el primer mentor que tindrà en Harry. En Dumbledore porta l'arquetip del "savi". El "savi"²⁷ és honest i pretén comprendre allò que té al seu voltant: la gent, la manera com funcionen les coses, les lleis de l'univers, etc. Utilitza la intel·ligència i l'anàlisi per entendre el món. A més a més, és analític i atent però, per altra banda, poden ser tan meditatis que no arribin ni a actuar. Finalment la seva por és ser enganyat i la ignorància. També és conegut com el "filòsof" o el "pensador". Altres mentors literaris similars a Albus Dumbledore serien el mag Merlí i en Gandalf, personatge creat per Tolkien.

Ens presenten el protagonista amb l'arquetip de "l'orfe", en Harry neix sol i innocent, sense els seus pares, tret característic que podem relacionar amb altres herois d'altres pel·lícules, llegendes o llibres com ara Superman²⁸, de DC Còmics; Jesucrist²⁹, com ens presenta *la*

²⁵ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

²⁶ *Mitologia Romana: diosas romanas* [en línia]. Webmitologia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.webmitologia.com/dioses-romanas.html>>

²⁷ *Los 12 arquetipos comunes* [en línia] Creadero [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://creadero.wordpress.com/2014/04/04/los-12-arquetipos-comunes/>>

²⁸ Superman és nascut al planeta de Krypton, una civilització més desenvolupada que la Terra. Arriba a la Terra amb una nau i és adoptat per família Kent, els quals el crien. Superman creix per acabar sent un superheroi del planeta Terra. Informació cercada a: BAYONA, Mariano. *Breve historia de Superman, el hombre de acero* [en línia]. Superman Forever [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://supermanforever.marianobayona.com/historia.html>>

²⁹ Jesús de Natzaret és la figura central del Cristianisme i és el Fill de Déu.

Biblia; el Rei Artús³⁰ de les llegendes dels Cavallers de la Taula Rodona; Luke Skywalker³¹ de la mítica saga de *La Guerra de les Galàxies* que, al igual que en Harry, també creix amb els seus tiets; Elora Danan³² del film *Willow* i finalment Frodo Saquet³³ de l'obra mestra de Tolkien *El Senyor dels Anells*. Tots aquests herois tenen en comú l'arquetip de l'orfe. Jung ens descriu aquest arquetip com a la part d'un mateix que sap quines qualitats ha d'amagar i quines ressaltar per encaixar. A més a més, l'orfe evita situacions que puguin ser perilloses o compromeses ja que prefereix la seguretat i no l'aventura. Un altre nom per aquest arquetip és el "realista" o el "bon fill"³⁴.

A mesura que el film va avançant ens endinsem a la primera etapa de *La Travessia de l'Heroi: La crida a l'aventura*. Després que en Harry hagi passat onze anys amb els Dursley, rep una carta que els seus tiets no volen que obri i és per això que marxen lluny de casa seva. Durant una gran tempesta, s'instal·len en una petita illa enmig del mar. Segons una anàlisi modern sobre el símbol de l'illa, aquesta evoca el refugi. La cerca de l'illa deserta i desconeguda és un dels temes fonamentals en la literatura, els somnis i els desitjos. La Gènesi Bíblica especifica que el Jardí de l'Edèn està delimitat per quatre rius i el descriu com un paradís a mig camí entre allò celta i allò cristià. Dante, a *La Divina Comèdia*, situa el Paradís

³⁰ La llegenda d'Artur parteix de les dotze batalles que, al segle VI és van lliurar per frenar el progrés dels saxons a l'Illa de Bretanya. Informació cercada a: *La Taula Rodona del Rei Artur era un amfiteatre* [en línia]. Sàpiens: descobreix la teva història [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://bibliobiada.blogspot.com.es/p/com-citar-be-els-documentos-en-una.html>>

³¹ Luke Skywalker va ser un heroi de guerra i Jedi que va fundar la nova Ordre Jedi. Va ser capaç de destruir la primera Estrella de la Mort. Informació cercada a: *Luke Skywalker* [en línia]. Star Wars Wikia [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.starwars.wikia.com/wiki/Luke_Skywalker>

³² Elora va néixer a la presó i va ser identificada com a l'escollida de la profecia per una marca al braç. Elora és trobada per Willow Ufgood, que és un granger que aspira a convertir-se en mag. Willow esdevé el guardià i el protector de Elora. Informació cercada a: *Elora Danan* [en línia]. Willow Ufgood [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://willowufgood.wikia.com/wiki/Elora_Danan>

³³ Frodo és un orfe que viu amb el seu tiet Bilbo Saquet. Bilbo va abandonar La Comarca deixant-li tots els seus béns, incloent el seu anell. Informació cercada a: *Frodo Bolsón* [en línia]. Tolquienpedia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://esdla.wikia.com/wiki/Frodo>>

³⁴ BUQUERAS BACH, Francesc Xavier. Dels arquetips de Carl Jung als mitologmes de Ramon Sarró. Gimbernat: *Revista catalana d'història de la medicina i la ciència*. 2004, vol. 41.

entre les esferes celestes³⁵. No obstant, el purgatori que condueix a aquest Paradís és una muntanya que sorgeix del mar, per tant, una illa.³⁶ El fet que aquest tros de terra estigui situat en mig del mar, accentua encara més el seu significat. El mar³⁷ és el símbol de la dinàmica de la vida, tot surt del mar i tot torna a ell. El mar és el lloc dels naixements, de les transformacions i dels renaixements. El mar simbolitza un estat transitori entre la realitat formal i informal, per tant, un estat d'incertesa i dubte que pot concloure bé o malament. D'aquí que el mar sigui a la vegada una imatge de la vida i de la mort. A més a més, com que el seu simbolisme general és l'aigua, el mar pren un gran paper en totes les concepcions tradicionals cèltiques que creien que pel mar s'accedia al món dels deus. En canvi, la *Bíblia* coneix el simbolisme oriental de les aigües primordials, on el mar és temut inclús per Déu. Així doncs, la illa a la qual es muden els Dursley amb en Harry, es pot interpretar com la presó de l'individu, és a dir, la convivència d'en Harry amb els seus tiets, i hi podem establir un paral·lelisme amb la presó d'Azkaban, la presó col·lectiva de la qual parlarem més endavant. El fet de saber que és un mag el portarà a descobrir possibles noves oportunitats, a conèixer noves amistats i un món nou que serà casa seva, Hogwarts. D'aquesta manera sortirà de la presó de l'individu sent lliure en el món de la màgia. És aquí quan es dona la seva regeneració.

Durant la nit del seu onzè aniversari, en Harry rep una visita d'en Hagrid, qui esdevé la seva *Ajuda Sobrenatural*, i li entrega la carta que convida a en Harry a estudiar a Hogwarts, l'escola de Màgia i Bruixeria.

"HAGRID: Eres un mago Harry.

HARRY: Que soy qué?

*HAGRID: Un mago, y uno de los mejores sin duda."*³⁸

*HARRY: No, debe de ser un error. Yo... yo no puedo ser un... un mago. Yo solo... soy Harry, Harry a secas."*³⁹

³⁵ Les esferes celestes són esferes imaginaries sobre la preferència d'elles quals es projecten els astres visibles a ull nu. Informació cercada a: *Esfera celeste* [en línia]. AtroMía [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.astromia.com/glosario/esferaceleste.htm>>

³⁶ FAVA, Pablo. (2008). *La isla en la literatura como espacio de la fantasía* [en línia]. Papel en Blanco [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.papelenblanco.com/fantastico-ci-fi/la-isla-en-la-literatura-como-espacio-de-la-fantasia-i>>

³⁷ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

³⁸ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la Pedra Filosofal*.

Tot i la oposició dels seus tiets, en Hagrid s'emporta a en Harry a creuar *El primer Llindar*, és a dir, a entrar al món màgic. A més a més, li rebel·la la veritat dels seus pares i és el primer cop que en Harry sent a parlar de qui no ha de ser nombrat, en Voldemort. Els dos junts es dirigeixen al Ronda d'Alla, on en Harry prendrà el primer contacte amb el món de la màgia. El *Creuament del Primer Llindar* és una etapa que podem observar a altres obres literàries. Una d'elles és *Les aventures d'Alicia al País de les Meravelles*, una novel·la de fantasia escrita per Lewis Carrol l'any 1865. En aquesta novel·la la protagonista entra al món fantàstic a través d'un cau. Un altre exemple és la sèrie de set novel·les fantàstiques escrita per C. S. Lewis, *Les Cròniques de Nàrnia*, en aquest cas els protagonistes s'endinsen al món fantàstic a través d'un armari. En el cas de Harry Potter, el protagonista s'endinsa al Carrer Diagon a través d'un mur de maons.

A la Ronda d'Alla, en Hagrid ajuda a en Harry a comprar tot el que necessita pel curs de Hogwarts, incloent un vareta i una mascota. Pel que fa la vareta, serà la primera de les moltes relacions que tindrà en Harry amb aquell qui va matar els seus pares. En quant a la mascota, en Hagrid regala al protagonista una òliba. En la literatura, el símbol de la òliba⁴⁰ significa tristesa, melancolia i solitud, que són els sentiments que sent en Harry abans que en Hagrid no el vingui a buscar. En la mitologia clàssica, l'òliba⁴¹ i el mussol són animals que acompanyen a Atenea o Minerva, deessa de la saviesa i de la filosofia. A més a més, el mussol és l'emblema del raig⁴², figura que coincideix amb la cicatriu que té en Harry al front. El raig pot ser benèfic o nefast i en l'antiga Grècia era un atribut al Déu Zeus, una arma forjada per Ciclops capaç d'il·luminar o fulminar. Per tant, per en Harry el raig que porta al front el beneficia aportant-li molta fama al món de la màgia però també el perjudica ja que ha sigut marcat pel Senyor del Mal, i per aquest motiu el vol matar. Podem relacionar aquest fet amb el personatge de Jesucrist, ja que ell també té una marca al front causada per la corona d'espines. Amb això podem fer una relació amb la frase de la pel·lícula de Batman, on en

³⁹ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la pedra filosofal*. (14:28)

⁴⁰ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁴¹ *El mussol i l'òliba* [en línia] El tot Marató i Maresme [Consultat 18 novembre 2016]. Disponible a: <http://www.totmataro.cat/blocs/apunts-psicologics/item/33930-el-mussol-oliba>

⁴² CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

Joker⁴³ li diu a en Batman⁴⁴: “*Tu existeixes perquè jo existeixo*”. En Voldemort existeix perquè en Harry existeix, el mal existeix perquè el bé existeix. Tot i així en Hagrid estarà al costat d’en Harry en tot moment i és per això que se li atribueix l’arquetip del “cuidador”.

Segons Jung, el “cuidador” o “mentor” té la voluntat de tractar els altres tal i com ell vol ser tractat. És maternal, protector i el seu temor més gran és l’egoisme i la ingràtitud. El seu talent principal és la compassió i la generositat, i és per això que l’estratègia d’aquest personatge arquetípic és cuidar i protegir als altres, per consegüent la seva debilitat és caure fàcilment en el martiri i en l’exploació. El “cuidador” també es coneix com el “sant”, “altruista”, “pare” i “ajudant”⁴⁵. Aquest arquetip també se li atribueix a la professora McGonagall ja que serà una figura maternal per a en Harry.

A la pel·lícula, en Harry i en Hagrid es dirigeixen a l’estació de King’s Cross, on en Harry ha de travessar un altre “llindar” per accedir a l’andana nou i tres quarts per tal d’agafar el Hogwarts Express, el punt de partida de l’evolució de la història. En aquest tren és on en Harry coneix als seus amics per primer cop, en Ron Weasley i l’Hermione Granger. Tots tres junts simbolitzen la tri-unitat, la totalitat i la perfecció, ja que el nombre tres⁴⁶ és un número arquetípic i clau en la literatura. El nombre tres és fonamental i es troba, per exemple, en la *Biblia*: Pare, Fill i Esperit Sant; i en el temps: passat, present i futur. També s’aprecia el nombre tres en personatges històrics varis, com ara els tres Reis Mags. A més a més, Georges Dumézil⁴⁷, un antropòleg francès que va destacar pel seu estudi de la societat dels indoeuropeus, creu que la majoria de cultures s’estructuren al voltant de tres funcions: la sagrada, la guerrera i la productiva. De les tres distintives funcions, manifestades no només a la mitologia i la religió sinó també en la seva ideologia en general i en la seva organització

⁴³ En Joker és un sociopata que assassina a gent per la seva pròpia diversió. Té l’aparença d’un pallaso i és el principal enemic d’en Batman. Informació cercada a: *Batman* [en línia]. Batman [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://batman.wikia.com/wiki/Batman_Wiki>

⁴⁴ En Bruce Wayne veu l’assassinat dels seus pares amb els seus propis ulls, fet que el porta a la ciutat de Gotham on lluitarà contra el crim sota el nom de Batman. Informació cercada a: *Batman* [en línia]. Batman [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://batman.wikia.com/wiki/Batman_Wiki>

⁴⁵ BUQUERAS BACH, Francesc Xavier. Dels arquetips de Carl Jung als mitologmes de Ramon Sarró. Gimbernat: *Revista catalana d’història de la medicina i la ciència*. 2004, vol. 41.

⁴⁶ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁴⁷ ALBERRO, M. (2003) *La tres funciones descritas por Dumézil en las sociedades indo-europeas en la Electra de Sófocles*. Cuadernos de Filología Clásica: Estudios griegos e indoeuropeos. Vol 13, 165-180.

social, Dumézil demostra en un primer pas l'existència de la tri-partició en els antics pobles indo-arios. Els *brahmanes* o sacerdots formen part de la primera funció, els *ksatriyas* o guerrers de la segona funció i, finalment, els *vaisyas* o agricultors constitueixen la tercera funció. Per altra banda, el número tres és de gran importància a la saga de Harry Potter ja que el triangle és el símbol de les Relíquies de la Mort, de les quals donarem més informació durant l'anàlisi del setè i vuitè film.

Tornant a la pel·lícula, un cop en Harry i els seus amics arriben a Hogwarts, agafen una barca per arribar al castell. Aquesta barca només l'agafen el primer any ja que si ho relacionem amb la barca de Caront⁴⁸, que és el geni del món infernal encarregat de portar les ànimes a Hades amb la seva barca creuant el riu Aqueront, es pot interpretar com a un ritual de pas que dona pas a la mort de la innocència i la ignorància. A *La selva dels símbols* (1967), Victor Turner va recopilar una sèrie de treballs sobre el sistema de ritual dels ndembu⁴⁹, una tribu del nord-est de Zàmbia. En el primer d'ells, *Símbols en el ritual ndembu*, descriu l'estructura i propietats dels símbols dels rituals i proposa un mètode d'anàlisi per a la seva interpretació. Turner considera que els símbols formen part del procés social i, per això, han de ser analitzats en una seqüència temporal i en relació amb altres esdeveniments de la vida social. Els rituals tanquen significats i propòsits que els actors socials no són capaços d'explicitar en moltes ocasions. Els rituals tenen una doble funció: corregir les desviacions de les normes imposades pel costum o prevenir que es produeixin les desviacions i els conflictes. Aquesta anàlisi dels rituals ens permetrà, segons Turner, entendre la seva dinàmica en la societat i el paper que juguen dins d'ella. Així doncs, basant-nos en el ritual de Caront, es pot dir que en aquest moment del film mor l'arquetip de "l'innocent"⁵⁰ que fins ara se li atribuïa a en Harry. Segons Carl Jung, els innocents són ingenus i manquen d'experiència, de profunditat i de complexitat; solen mostrar-se vulnerables davant del món. Tot i així són feliços i volen

⁴⁸ RIVERS, Ben. Victor Turner: ritual y proceso social [en línia]. Teoria e Historia Antropológica [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a : <<http://teoriaehistoriaantropologica.blogspot.com.es/2012/04/victor-turner-ritual-y-proceso-social.html>>

⁴⁹ L'estructura socials dels *ndembu* es caracteritzava per tindre un sistema de descendència matrilineal i una forma de residència matrimonial. Informació cercada a: RIVERS, Ben. Victor Turner: ritual y proceso social [en línia]. Teoria e Historia Antropológica [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a : <<http://teoriaehistoriaantropologica.blogspot.com.es/2012/04/victor-turner-ritual-y-proceso-social.html>>

⁵⁰ BUQUERAS BACH, Francesc Xavier. Dels arquetips de Carl Jung als mitològmes de Ramon Sarró. Gimbernat: *Revista catalana d'història de la medicina i la ciència*. 2004, vol. 41.

sentir-se estimats i reconeguts. La gran por de “l’innocent” és ser castigat per fer quelcom dolent o incorrecte, és per això que la seva estratègia es basa en fer les coses bé. Aquest arquetip també se’l coneix com a “utòpic”, “ingenu”, “místic” i “somiador”.

Així doncs, un cop morta la innocència en Harry arriba a Hogwarts, on ha de ser escollit entre una de les quatre Cases de Hogwarts les quals reben el nom dels quatre fundadors de l’escola: Godric Gryffindor, Salazar Slytherin, Rowena Ravenclaw i Helga Hufflepuff. El mètode pel qual ha de ser escollit per una d’aquestes cases és a través del Barret que Tria, que simbolitza el cap i el pensament ja que, a l’hora d’escollir, la persona pensa on vol anar. En el cas d’en Harry, el barret l’intenta convèncer perquè vagi a Slytherin, però en Harry s’hi nega, ell vol anar a Gryffindor.

“SOMBRERO: Mmmh... Difícil, muy difícil, lleno de valor lo veo.... Tampoco la mente es mala, hay talento oh si.. y muchas ganas de probarse a si mismo... veamos donde te pongo...”

HARRY: Slytherin no... Slytherin no...

SOMBRERO: Slytherin no eh? Estás seguro? Podrías ser muy grande sabes? Lo tienes todo en tu cabeza y Slytherin te ayudaría en tu camino en la grandeza, de eso no cabe la menor duda

HARRY: No por favor, Slytherin no...

SOMBRERO: No? Bueno, si lo tienes tan claro, mejor te pongo en... GRYFFINDOR!”⁵¹

El fet que en Harry no vulgui anar a Slytherin és perquè just abans que hagués de ser escollit, en Ron li diu que tots els mags malvats havien sortit d’Slytherin, i com que en Harry volia ser un bon mag tenia molt clar que no volia anar-hi tot i tenir una part d’en Voldemort, és a dir, del mal, a dins. A més a més, en la literatura el símbol de Slytherin, que és la serp⁵², simbolitza el mal. En canvi el símbol de Gryffindor, que és el lleó⁵³, simbolitza la força, el poder i la justícia. Aquest símbol també apareix a la *Bíblia*, i a altres pel·lícules com ara *Nàrnia*, i simbolitzen a Déu, quelcom amb un poder superior. Així doncs, podem veure que Gryffindor és el bé i Slytherin és el mal.

⁵¹ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la pedra filosofal*. (43:14)

⁵² CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los simbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁵³ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los simbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

Una altra diferència entre Gryffindor i Slytherin és que la sala comuna de Gryffindor es troba en un pla superior, a la Torre de Gryffindor, en canvi Slytherin es troba en un pla inferior, a les masmorres. Aquesta dualitat la podem relacionar amb la *Biblia*. A l'escola de Hogwarts existeixen quatre cases: Gryffindor, Hufflepuff, Ravenclaw i Slytherin. El número quatre⁵⁴ simbolitza la idea de universalitat i totalitat. A més de ser el símbol dels quatre elements naturals, aigua, vent, terra i foc, en el cristianisme trobem el nombre quatre en el Pare, el Fill, l'Esperit Sant i el Diable. D'aquests quatre elements, tres són positius i un simbolitza el mal. Aplicant aquest simbolisme a les quatre cases de Hogwarts, es pot dir que Gryffindor, Hufflepuff i Ravenclaw son el pare, el Fill i l'Esperit Sant; i, en canvi, Slytherin és el Diable.

Seguint en transcurs de la pel·lícula, en Harry comença les classes i ens presenten un nou personatge, el professor de pocions i a la vegada director d'Slytherin, en Severus Snape. Aquest personatge vesteix amb l'anomenat estil de *steampunk*⁵⁵ de color negre. Aquesta vestimenta és utilitzada en el cinema i en la literatura per caracteritzar als personatges bons. En el cas de l'Snape, com que és bo i a la vegada dolent, cosa que anirem veient al transcurs de les pel·lícules, l'equip directiu de vestuari de la pel·lícula va decidir vestir-lo amb aquest estil però de color negre, ja que aquest color significa el mal o la part dolenta de les coses.

Seguidament, ens endinsem l'etapa de *Les Proves*. A en Harry l'escullen per formar part de l'equip de *quidditch*⁵⁶ de Gryffindor com a buscador, el buscador té el deure d'atrapar la papallona daurada, una pilota molt petita i molt ràpida. Dies més tard, de manera accidental acaben anant a la tercera planta, una secció que no és permesa als alumnes, i es topen amb el gos de tres caps. El gos de tres caps anomenat també Cerber, pertany a la mitologia grega i se'l coneix com el guardià de les portes d'Hades, és a dir, de l'infern⁵⁷. A la pel·lícula fa la mateixa funció i, a més a més guarda la pedra filosofal.

⁵⁴ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los simbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁵⁵ L'*steampunk* és un moviment que s'accepta com a un gènere estètic de la ciència ficció que rescata visions de futur generades en el passat, és a dir, il·lustracions i altres formes d'expressió, certes o no, que es van fer en altres èpoques i que sempre tenen un toc estètic del moment en que es van fer. Informació cercada a: ROSELLÓ, Elisabet. *Steampunk: ¿Qué es el steampunk?* [en línia]. Divagaciones Ucrónicas [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.tea-tron.com/elisabetrosrom/blog/sample-page/>>

⁵⁶ El *quidditch* és l'esport més popular de la comunitat màgica. És una espècie de futbol-bàsquet aeri que es juga volant sobre escombres.

⁵⁷ *Bestias mitológicas. Cerbero, el guardián del infierno* [en línia]. El Pensante [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<https://www.elpensante.com/bestias-mitologicas-cerbero-el-guardian-del-infierno/>>

Durant la nit de Halloween, un trol entra al castell. A diferència del gos de tres caps, el trol és un monstre de la mitologia escandinava, és un horrible humanoide que es caracteritza per la seva capacitat d'adaptació i regeneració⁵⁸. Aquest ésser fou popularitzat gràcies a les històries fantàstiques de J. R. R. Tolkien, ja mencionat anteriorment, on són particularitzats perquè l'autor els va fer ser babaus. Aquesta és una de les proves que serveix de lligam de l'amistat, els tres protagonistes s'ajuden entre ells i es complementen l'un amb l'altre, se sacrifiquen donant la vida per salvar els altres. Amb aquest lligam en Harry surt de l'arquetip de l'orfe, perquè a partir d'aquest punt en Harry començarà a tenir una família que per ell serà més que amistat: en Ron i l'Hermione. Ens trobem davant de l'arquetip del "cuidador" o "benefactor", aquell que es compromet amb les coses que li importen i té la capacitat de sacrificar-se per un bé millor.

Tot seguit, es presenta el primer partit de *quidditch* d'en Harry, on s'enfrontarà amb Slytherin i acabarà venent gràcies a què atrapa la papallona daurada amb la boca. Aquest partit accentua la dualitat entre Gryffindor i Slytherin. El dia de Nadal, en Harry rep un regal, una capa d'invisibilitat que li regala en Dumbledore. Aquesta capa li serveix per anar a la secció prohibida de la biblioteca i adquirir més informació sobre la pedra filosofal. Torna de la biblioteca sense èxit, i de camí entra a una sala on troba un mirall, el mirall de Gised. En la literatura, el mirall⁵⁹ mostra la veritat, la sinceritat, el contingut del cor i de la consciència. Alfred Tennyson en va fer una representació diferent en el poema *La Dama de Shalott* de l'any 1832. Aquest poema descriu la difícil situació d'una dona jove, basada en la figura d'Elaine d'Astolat, de la llegenda medieval del rei Artús. A la Dama de Shalott li estava prohibit mirar directament a la realitat o al món exterior i, per tant, estava condemnada a veure el món a través d'un mirall i a teixir el que veia en un tapís. Per altra banda, el mirall també té molta importància en la mitologia i les supersticions. Com deia Plató, l'ànima és considerada com un mirall, i és per això que, per exemple, els vampirs que són cossos sense ànima, no s'hi reflecteixen. També es creu que quan algú està apunt de morir, si es tapen els miralls, l'ànima del que pateix no quedarà atrapada en aquests. Així doncs, el mirall és com una finestra al món dels esperits. Aquesta idea també la desenvolupa en Lewis Carrol a la segona part de *Les Aventures d'Alicia*. El mirall també és objecte de consulta: és capaç de

⁵⁸El Trol [en línia]. Seres Mitológicos [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.seresmitologicos.net/terrestres/troll>>

⁵⁹CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

mostrar successos i objectes distants en el temps o l'espai. En el cas del conte de la Blancaneus, el mirall té la capacitat de parlar i respondre sincerament a les preguntes que li fa la madrastra. Tal significat també l'observem en la saga de J. R. R. Tolkien, on mirall de Galadriel presenta visions del passat, del present i del futur. Finalment, també és important el mirall de la saviesa, explicat per Oscar Wilde en el seu conte *El pescador y su alma*: “*Todas las cosas del cielo y de la tierra las refleja, excepto el rostro de quien se mira en él*”. En el cas de Harry Potter, el mirall de Gised mostra al propi Harry i als seus pares, ja que mostra el desig més gran d'aquell que l'està mirant. En Harry sap que ningú li podrà retornar els seus pares, i en Dumbledore li diu, i li fa entendre que sempre estaran allà, dins del seu cor. Aquí doncs, també podem veure com el mag va sortint de l'arquetip de l'orfe. L'arquetip de l'orfe ja està superat.

“DUMBLEDORE: Tu otra vez Harry? Veo que al igual que muchos antes que tu has descubierto las delicias del espejo de Gised. Confío por tanto en que seas consciente de su utilidad. Déjame darte una pista, el más feliz de la tierra se miraría en ese espejo y se vería solo a si mismo tal i como es

HARRY: Entonces nos muestra lo que deseamos, sea lo que sea?

DUMBLEDORE: Si... i no. Nos muestra ni mas ni menos que los mas profundos y desesperados deseos de nuestro corazón. Por eso tu Harry, que no has conocido a tu familia los ves ahora aquí a tu lado. Pero recuerda eso Harry, este espejo no nos entregara conocimiento o verdad. Muchos Hombres se han consumido delante de el o se han vuelto locos. ”⁶⁰

En el transcurs del film, en Harry, en Ron i l'Hermione s'endinsen al bosc prohibit⁶¹ després d'haver-los castigat, juntament amb en Draco, per estar a fora de les habitacions a deshores. Dins del bosc, se separen i en Harry es troba amb una part d'en Voldemort que s'està alimentant de sang d'unicorn ja que en el món màgic la sang d'aquest animal dóna aquí la

⁶⁰ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la pedra filosofal*. (1:31:31)

⁶¹ El Bosc Prohibit es troba a l'Oest del castell de Hogwarts, és gran i fosc i és l'habitat d'acromantules, centaures, Grawp el gegant, Thestrals i unicorns, entre d'altres criatures màgiques. Està estrictament fora dels límits dels estudiants de l'escola. Informació cercada a: *Bosque Proibido* [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Bosque_Prohibido>

beu la immortalitat. A en Harry el salva el centaure⁶², monstre de la mitologia grega, Firenze. En les regions celtes, el bosc constituïa un santuari en estat natural, com ara el Bosc de Broceliande⁶³. En canvi, per als analistes moderns, el bosc simbolitza l'inconscient ja que és obscur i profund. Els terrors del bosc estan inspirats, segons Jung, pel temor de les revelacions d'allò inconscient. Per altra banda, l'unicorn⁶⁴ amb la banya enmig del front, simbolitza la fletxa espiritual, el raig solar, l'espasa de Déu, la revelació divina i la penetració d'allò diví en la criatura. A més a més, a aquesta criatura se'l caracteritza també pel seu color blanc, símbol de puresa. En canvi, a en Voldemort se'l caracteritza amb el color negre, símbol d'allò malvat i pervers.

La següent etapa que trobem a la pel·lícula és *L'Última Batalla*, la iniciació o baixada a l'infern on Harry, l'Hermione i en Ron es disposen a trobar la Pedra Filosofal abans que ho faci l'Snape, que presumptament la vol robar. Així doncs, s'enfronten amb el gos de tres caps, les plantes *lazo del diablo*, claus voladores i els escacs⁶⁵ màgics. Aquests últims simbolitzen la intel·ligència de la fusta, és important el simbolisme tant pel joc com pel jugador. A més a més també representen l'estratègia guerrera. Aquest sacrifici que mostren els tres el podem caracteritzar amb l'arquetip del *guerrer*⁶⁶. El guerrer vol que les seves necessitats siguin satisfetes, però també es preocupa per "com" ho seran, el guerrer del nostre interior ajuda en aquesta tasca; quan actua pel nostre interès personal està ajudant a desenvolupar l'ego, empunyant l'espasa per tallar tot allò que pot ser una amenaça per la supervivència del cos. Un cop superat els perills, en Harry deixa enrere als seus amics i segueix sol fins a trobar-se amb el professor de Defensa contra les Forces del Mal, el professor Quirrel. La part viva d'en Voldemort resulta viure dins del professor i, per tant, ell és el vertader lladre de la Pedra Filosofal⁶⁷. Tal pedra és vermella, feta per homes, amb propietats màgiques. Podia ser utilitzada per crear l'elixir de la vida, el qual allarga la vida a qui se'l beu, de la mateixa manera que transforma qualsevol metall en or pur. El famós

⁶² CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁶³ Bosc situat a la Bretanya Francesa que és escenari d'alguns dels episodis més famosos de la saga del Rei Artur.

⁶⁴ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁶⁵ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁶⁶ *El guerrer* [en línia] Arquetips [Consultat 18 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://ccgrupverd.blogspot.com.es/2014/12/el-guerrer-larquetip-del-guerrer-vol.html>>

⁶⁷ Tot individu té la seva ombra, l'ombra d'en Quirrel era en Voldemort.

alquimista Nicolas Flamel va crear l'única pedra Filosofal coneguda en existència. Aquesta pedra pot ser relacionada amb la Bíblia i pot ser interpretada com el fruit prohibit, la poma que Eva es menja perquè la serp, símbol del Mal, li diu. A més a més, la poma és del mateix color que la pedra filosofal, ja que és un rubí. Així doncs, en Harry aconsegueix la pedra, tant sols desitjant-la, i alhora derrota el professor Quirrel.

“HARRY: Como llegó la piedra a mi bolsillo? Estaba mirando al espejo y de repente...”

*DUMBLEDORE: Ah lo ves? Sólo una persona que quiera encontrar la piedra, encontrarla y no usarla, es capaz de conseguirla.”*⁶⁸

Es dona pas a *L'última benedicció*, quan en Harry és recompensat amb l'elixir, és a dir, amb la pedra filosofal i el coneixement del mal. Ara sap que el mal pot ser derrotat. Seguidament, *La Negació al Retorn*, en Harry no vol marxar de Hogwarts per tornar a casa dels seus tiets, un mal quotidià, que ha de suportar cada dia. Tot i així ho ha de fer, donant pas a *El Vol Màgic*, on en Harry s'ha de preparar per al pròxim any a Hogwarts. I finalment, en Harry creua *El Llindar de Tornada* i surt de *El Ventre de la Balena*, en Harry, ja ha superat tots els obstacles amb el coneixement adquirit. La seva vida no serà mai més com era abans, ja que Hogwarts ha esdevingut casa seva.

4.2. HARRY POTTER I LA CAMBRA DELS SECRETS

La segona pel·lícula s'inicia de nou a la casa dels Dursley amb *La crida a l'aventura* i en Harry es troba a en Dobby, un elf domèstic, a l'habitació. Aquest, adverteix al protagonista de no tornar a Hogwarts ja que s'hi amaga un gran perill.

“DOBBY: En Dobby ha de protegir en Harry Potter, l'ha d'avisar. Sobretot, en Harry Potter no ha de tornar per res a l'escola de bruixeria Hogwarts aquest curs. Hi ha una conpiració, un complot per fer que passin coses realment terribles.

HARRY: Quines coses terribles? Però qui les trama?

*DOBBY: No ho... puc... dir.... no em feu parlar...”*⁶⁹

Segons la literatura, un elf és una divinitat d'origen nòrdic. En les novel·les de fantasia, els elfs són descrits com a gent menuda, amb les orelles punxegudes i una personalitat trapella.

⁶⁸ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la pedra filosofal*. (2:10:06)

⁶⁹ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la cambra secreta*. (04:57)

En la literatura més moderna poden viure mil·lennis o fins i tot ser immortals, i tenen poders màgics. A part de a les pel·lícules de Harry Potter, els podem trobar a les obres: *El Silmarillon*⁷⁰ de J. R. R. Tolkien, on es narra en naixement de la raça dels elfs, entre d'altres, a la Terra Mitjana⁷¹; *Artemis Fowl*⁷² de Eoin Colfer, on els elfs són considerats bastant intel·ligents, molt lleials i sensibles. Eoin Colfer ens mostra una visió futurista i avançada d'aquestes criatures. Finalment, la novel·la de fantasia èpica *Dragonlance*⁷³ escrita per Margaret Weis i Tracy Hickman, ens mostra uns elfs que són estimats pels déus del bé i que, de la mateixa manera que les criatures de Tolkien, tenen una llarga esperança de vida.

L'ajuda sobrenatural més important d'aquesta pel·lícula serà l'Albus Dumbledore i en segon lloc en Dobby ja que vol evitar que vagi a l'escola perquè succeiran coses terrorífiques. *La creuada del primer llindar* comença quan en Ron i els seus germans Fred i George el van a buscar a casa seva amb el cotxe volador, ja que està empresonat per culpa dels Dursley, i se l'emporten a casa dels Weasley, al Cau⁷⁴. Aquí es pot analitzar un personatge arquetípic femení que és "la mare"⁷⁵, la senyora Weasley. Aquest arquetip ha estat sempre lligat al símbol de la protecció i la creació. Jung defineix l'arquetip de la mare com la màgica autoritat d'allò femení; la saviesa i l'altura espiritual més enllà de l'intel·lecte; allò bondadós, protector, sustentador, el que dona creixement, fertilitat i aliment; el lloc de la transformació màgica, del renéixer; l'instint i l'impuls de l'ajuda. En moltes societats, l'arquetip de la mare va sempre acompanyat de conceptes de sacrifici i entrega, la mare és la que s'entrega a favor de l'altre, que s'abandonaria a si mateixa per criar els seus fills. Aquests fets els podrem veure més profundament en els últims dos films.

⁷⁰ Informació cercada a: https://es.wikipedia.org/wiki/Elfo#Los_elfos_de_la_fantas.C3.ADa_literaria

⁷¹ Terra Mitjana és un continent fictici en el qual prenen lloc la majoria de les històries de l'autor J. R. R. Tolkien, com ara *El Hobbit* i *El senyor dels anells*.

⁷² *Elf* [en línia]. Artemis Fowl Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <<http://artemisfowl.wikia.com/wiki/Elf>>

⁷³ *Elfos* [en línia]. Dragonlance Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <<http://es.dragonlance.wikia.com/wiki/Elfos>>

⁷⁴ El Cau era la casa de la família Weasley. Està ubicada a les afores del poble muggle Ottery St. Catchpole.

⁷⁵ Informació cercada a: *Mitos i arquetips* [en línia]. Women On Movement, de Zoe García [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://womenonmovement.com/la-via-femenina/mitos/mitos-y-arquetipos-i/>>

Més endavant, se'n van a la Ronda d'Alla, on a la botiga Gargots i Nibres coneixen al nou professor de defensa contra les forces del mal, el professor Lockhart, que a més a més, és un escriptor molt famós en el món de la màgia conegut per les seves aventures. Allà es troben amb el pare d'en Draco Malfoy, en Lucius, que posa dissimuladament el Diari⁷⁶ d'en Tom Riddle a la seva olla juntament amb altres llibres de manera que no se n'adona. Seguint el transcurs de la pel·lícula, els protagonistes s'endinsen al *Ventre de la Balena*, on en Harry s'endinsarà de nou al món de la màgia i s'haurà d'enfrontar a una sèrie d'obstacles. En Harry i en Ron es dirigeixen amb els Weasley a King's Cross, i quan els toca travessar el mur per accedir a l'andana nou i tres quarts, està tancat i perden el tren. Els dos junts surten de l'estació i es dirigeixen al cotxe volador, és el seu únic mètode per poder arribar a Hogwarts. Quan arriben al castell, aterren a l'arbre Pi Cabaralla. L'arbre té un significat molt important en la literatura, és un dels termes simbòlics més rics i extensos. En la pel·lícula, l'arbre ens informa de l'estació de l'any, però en altres situacions, l'arbre és símbol de l'ésser humà i metàfora de la vida. Aquest significat va ser adoptat per Charles Darwin per explicar l'evolució de les diferents espècies, però té un origen mitològic. La popularitat del símbol, l'ha fet aparèixer en diverses obres, com ara *Les Cròniques de Nàrnia*. Per altra banda, a l'Antic Egipte, un arbre era el que connectava l'inframón amb el món humà; i en el paradís de la *Bíblia*, hi ha diferents arbres: el del bé, el del mal i el de la ciència, entre d'altres.

Tot seguit, els protagonistes s'endinsen a *Les Proves*. De camí a un entrenament de Quidditch, en Harry, en Ron, l'Hermione i l'equip de Gryffindor es topen amb l'equip d'Slytherin i en Malfoy es dirigeix a l'Hermione com a "sang de fang", un insult en el món màgic, que significa que les teves arrels no són del tot de persones màgiques. Aquest terme el podem relacionar amb la ideologia Nazi, que defensava una raça pura, la Raça Ària. De la mateixa manera que Hitler, Salazar Slytherin defensava una única raça de "sang neta". Més endavant, quan en Harry és a la classe del professor Lockhart sent una veu a la paret i decideix seguir-la. En Ron i l'Hermione no la poden sentir però, tot i així, segueixen a en Harry fins que troben un passadís amb el terra empapat d'aigua i una filera d'aranyaes sortint del castell. De cop i volta es giren i veuen escrit a la paret amb sang: "*La Cambra dels*

⁷⁶ Aquest Diari és un horricreu que en Harry haurà de destruir més endavant.

Secrets ha estat oberta, enemics de l'hereu, temeu.” Al costat hi troben la Sra. Norris, la gata del Filch⁷⁷, petrificada.

“HERMIONE: Professora, ens podria parlar sobre la Cambra Secreta?

MCGONAGALL: Dacord doncs... Tots ja sabes és clar que Hogwarts la van fundar ara ja fa més de mil anys els que aleshores eren els quatre bruixots més importants del seu temps: Godric Gryffindor, Helga Hufflepluff, Rowena Ravenclaw i Salazar Slytherin. Ara bé, tres dels fundadors van conuiuere amb una gran pau i harmonia, però un no.

RON: Endevina qui?

MCGONAGALL: Salazar Slytherin volia ser més selectiu a l'hora d'admetre alumnes a Hogwarts. Creia que l'aprenentatge de la màgia s'havia de reservar a les famílies dels magics, és a dir als “pures sangs”. Com que no va poder convèncer als altres va decidir abandonar l'escola. El cas és que, segons la llegenda, Slytherin havia construït una cambra amagada al castell que tothom coneixia com La Cambra Secreta. Poc abans de marxar d'aquí, la va segellar fins que arribés el dia que el seu hereu verdader tornés a l'escola. Només el seu hereu tindria el poder per obrir la cambra i deixar lliure

HERMIONE: Nascuts de muggle?

MCGONAGALL: Naturalment el castell ha estat registrat diverses vegades i mai s'ha trobat aquesta cambra.

HERMIONE: Professora, què diu exactament la llegenda que conté la Cambra?

*MCGONAGALL: S'explica que la cambra és la casa de quelcom que només l'hereder d'Slytherin pot controlar. Afirmen que és la casa d'un... monstre.”*⁷⁸

Després d'escoltar la llegenda de la Cambra dels Secrets, els tres protagonistes sospiten que l'hereu d'Slytherin podria ser en Malfoy i decideixen preparar la Poció de la Mutació⁷⁹ per descobrir-ho. Però quan en Harry, en una demostració d'un duel màgic, es veu obligat a parlar en *pàrsel*⁸⁰ per evitar que una serp ataquí a un estudiant, tothom creu que l'hereu

⁷⁷ Argus Filch és el zelador de Hogwarts. És rondinaire i repugnant però coneix el Castell de Hogwarts com ningú.

⁷⁸ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la cambra secreta*. (49:15)

⁷⁹ La Poció de la Mutació és una poció molt complicada, que permet al bebedor assumir la forma d'una altra persona.

⁸⁰ La llengua de les serps, propia de la casa d'Slytherin i marca del mal, la serp.

d'Slytherin és en Potter. Per tant, aquí es pot veure un cop més la insinuació de la part fosca d'en Harry, que es pot relacionar amb en Voldemort. Paral·lelament, un alumne de l'escola ha estat petrificat tal i com ho havia estat la gata de Filch i en Dumbledore confirma que la Cambra dels Secrets ha estat oberta. Més tard, en Harry descobreix un altre cos petrificat enmig d'un passadís de l'escola i és enviat al despatx del director on prendrà el primer contacte amb el Fènix⁸¹, una au mítica d'origen etiop. Aquesta criatura té el poder de renèixer de les seves pròpies cendres després d'haver-se consumit sobre una foguera i, per això és un símbol de resurrecció i immortalitat. És habitual relacionar al Fènix amb Jesucrist ja que aquest representa una mort que no és una fi sinó un inici, al igual que l'heroi que presenta la *Biblia*.

Seguint el transcurs de la pel·lícula, en Harry, en Ron i l'Hermione es prenen la poció de la Mutació per poder entrar a la sala comuna d'Slytherin i treure informació al Malfoy sobre la Cambra dels Secrets i l'hereu d'Slytherin, però només aconsegueixen descartar a en Malfoy com a hereu d'Slytherin. Poc després, dirigint-se cap a la sala comuna de Gryffindor, pel passadís veuen un corriol d'aigua que surt del lavabo de les noies. En Harry i en Ron es dirigeixen cap allà i coneixen a la Myrtle⁸². El fantasma els explica que algú li ha llançat el diari, però no sap qui. En Harry l'agafa i se l'emporta per investigar-lo. El llibre té la portada negra, totes les pàgines estan en blanc i a la contraportada hi ha un nom escrit: Tom Marvolo Riddle. Aleshores, el protagonista descobreix que es pot comunicar amb el fantasma d'en Tom Riddle a través del diari i és per això que li demana informació sobre la Cambra dels Secrets. A tal pregunta en Tom respon: *No, però t'ho puc ensenyar. Deixa'm portar-te 15 anys abans...* De sobte, el llibre transporta a en Harry al 13 de juny de 15 anys enrere. Allà, a Hogwarts mateix, presència una escena entre en Dumbledore i un jove. Descobreix que el noi és en Tom, l'amo del diari i ex-alumne de Hogwarts.

"TOM: Volia veure si els rumors eren certs.

DUMBLEDORE: Ho lamento però sí.

TOM: Sobre l'escola també? No tinc on anar jo, no deuen voler tancar Hogwarts, oi, professor?

⁸¹ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁸² La Myrtle Elizabeth Warren és el fantasma d'una bruixa que va estudiar a l'escola de Hogwarts als anys 40. Pertanyia a la Casa de Ravenclaw i va ser assassinada pel monstre de la Càmera dels Secrets l'any 1943. Des d'aleshores habita al lavabo de les noies del segon pis i se la coneix com a "Myrtle la plorona".

DUMBLEDORE: Comprenc que estigui preocupat però em temo molt que el director no ho podrà evitar.

TOM: Si tot això s'acabés, si trobessin al responsable, senyor...

DUMBLEDORE: Hi ha res, Tom, que tingui ganes de dir-me?

TOM: No senyor, res.

DUMBLEDORE: D'acord doncs, bona nit.»⁸³

A l'escena que segueix, en Harry presencia una conversa entre en Tom i en Hagrid que li dóna raons per pensar que el guardabosc de l'escola podria haver obert la cambra Secreta. És per això que, quan torna al temps real i juntament amb en Ron i l'Hermione, decideixen anar a demanar explicacions. Seguidament, els tres amics tindran el primer contacte amb les aranyes ja que en Hagrid els envia a seguir-les dins del Bosc Prohibit fins a trobar-se amb l'Aragog, l'aràcnid gegant. A nivell quotidià, interpretem a l'aranya⁸⁴ com a quelcom negatiu, però per a molts pobles de la Índia i de l'Àfrica Occidental, l'aranya és un símbol d'iniciació superior. Fa referència a una classe d'iniciats que han arribat a la interioritat i a la potència realitzadora de l'home intuïtiu i meditatiu. L'impacte de l'aranya es pot observar clarament als còmics de Marvel que narren les aventures d'*Spiderman*; quan un jove estudiant és picat per un aràcnid, aquest adquireix poders i habilitats teòricament impossibles pròpies de les aranyes.

Seguint el transcurs del film, després de la trobada amb les aranyes, en Harry i en Ron s'assabenten que l'Hermione ha estat petrificada. La professora McGonagall els explica que va ser trobada a la biblioteca, amb un mirall a la mà. Durant una visita a l'hospital, en Harry i en Ron descobreixen per què la seva amiga estava aquella nit a la biblioteca. L'Hermione havia descobert que el monstre malvat de la Cambra dels Secrets era un basilisc i que tots els afectats no havien mort perquè no l'havien mirat directament als ulls sinó que l'havien vist a través d'un reflex. Un basilisc⁸⁵ és un tipus de serp que fulmina i simbolitza el mal, ho podem veure en la *Biblia* quan la serp manipula a Eva. La persona que miri als ulls al basilisc és petrificada. Això ho podem relacionar amb l'ésser malvat mitològic Medusa⁸⁶ que, segons la mitologia grega, és un monstre ctònic femení que designa o fa referència als deus o esperits

⁸³ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la Cambra Secreta*. (1:07:14)

⁸⁴ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁸⁵ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

⁸⁶ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

de l'inframón i que convertia a la gent en pedra quan els mirava fixament. Això ho feia mitjançant els seus cabells, que eren serps.

Més endavant, en Harry i en Ron descobreixen que la noia que va morir petrificada al record d'en Tom Riddle era la Myrtle i mentre es dirigeixen cap al lavabo de les noies per demanar explicacions al fantasma, els dos amics descobreixen que la germana d'en Ron, la Ginny, ha estat raptada pel monstre. Al lavabo de les noies, el fantasma de la Myrtle els explica com va morir i recorda els grans ulls grocs sobre la pica del lavabo, i és llavors quan descobreixen que la pica és l'entrada de la Cambra Secreta. En Harry parla amb llengua *pàrsel* i s'obre la porta. En aquest moment, en Harry es situa en un pla superior, ja que ha de descendir per enfrontar-se amb el basilisc, que es troba sota terra. Un cop més, en Harry ha de baixar a l'infern per enfrontar-se amb el mal, donant pas a l'etapa de *L'última Batalla*.

Un cop a la Cambra dels Secrets, en Harry s'ha d'enfrontar amb la imatge d'en Tom Riddle, guardada en el seu antic diari, la qual li revela la seva verdadera identitat.

"TOM RIDDLE: Potser no t'ho he dit, ara ja no m'interessa matar sangs de fang, fa molts mesos que el meu nou objectiu ets tu. Com és que un nen acabat de néixer, sense cap talent màgic va derrotar al més gran bruixot de tots els temps? Com t'ho vas fer per sortir-ne només amb una cicatriu i destruir els poders de Lord Voldemort?"

HARRY: Per què t'importa com m'ho vaig fer? Voldemort és anterior al teu temps.

TOM RIDDLE: Voldemort és el meu passat, present i futur." ⁸⁷

A més a més del fantasma d'en Voldemort, en Harry s'ha d'enfrontar al monstre d'Slytherin, el basilisc amagat a l'escola. Quan en Harry sembla estar sent derrotat per la serp, el fènix de Dumbledore, en Fawkes, acudeix en ajuda del jove mag curant-li les ferides. Aquesta escena pot ser interpretada com a una lluita del bé i del mal, i es pot relacionar amb l'enfrontament entre el diable, que seria el basilisc, i Jesucrist que, de la mateixa manera que Fawkes cura les ferides de l'heroi amb llàgrimes. Seguidament el fènix li entrega el Barret que Tria, dins del qual hi ha l'espasa de Gryffindor. L'espasa⁸⁸ és el símbol del guerrer i del poder. Segons la

⁸⁷ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la cambra secreta*. (2:02:10) Veure ANNEX 6

⁸⁸ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

tradició cristiana, l'espasa és una arma noble que pertany als herois. Un exemple seria l'enfrontament de l'Arcàngel Sant Miquel contra Lluçifer. En l'art del Renaixement s'utilitza per representar la justícia, el vici, la fama, la victòria, l'habilitat... Un exemple d'aquest simbolisme que s'atribueix a l'espasa n'és la llegenda del Rei Artús. El Rei Artús va esdevenir Rei d'Anglaterra quan va extreure l'espasa Excalibur d'una pedra. Pel que fa a l'espasa de Gryffindor, va ser forjada per follets per encàrrec de Godric Gryffindor. De la mateixa manera que el Barret que Tria, l'espasa fou propietat de Godric Gryffindor i, per tant, és una relíquia de la casa. Aquí es revela que aquest objecte només apareix davant un verdader membre de la casa Gryffindor; és a dir davant d'un estudiant de Gryffindor que posseeixi valor i coratge. També cal remarcar que un cop en Harry mata al basilisc amb l'espasa, aquesta augmenta la seva força absorbint el verí del monstre. Aquest fet és important ja que el verí de basilisc té un gran poder, no només contra els humans sinó que també és una de les substàncies que poden destruir horricreus. En aquest cas l'horricreu a destruir és el diari d'en Tom Riddle.

La destrucció del diari es pot relacionar amb la nigromància. La nigromància⁸⁹ és una tradició medieval mística de les cultures grega, mesopotàmica i persa; que consisteix en fer ús de màgia, generalment considerada negra, per contactar amb els morts i als seus esperits o cadàvers. Els nigromants són bruixots mortals que han estudiat les arts prohibides per intentar escapar de la mort. En les pel·lícules de Harry Potter, Tom Riddle es converteix en nigromant quan fa ús d'aquestes arts negres i crea el primer horricreu esdevenint Lord Voldemort.

Per finalitzar el film, donem pas a l'etapa de *l'Última benedicció*, on en Harry és recompensat amb l'elixir que, en aquest cas és l'espasa de Gryffindor i la destrucció del diari d'en Tom Riddle a més a més del coneixement adquirit. Un cop més, en Harry comprova que el mal pot ser derrotat. En aquesta etapa cal destacar una escena que té lloc al despatx d'en Dumbledore.

“DUMBLEDORE: Tinc la impressió que hi ha alguna cosa que t'amoïna. Tinc raó, oi que sí?”

HARRY: Senyor, he pogut evitar veure que hi havia semblances entre en Tom Riddle i jo.

⁸⁹ *Nigromància* [en línia] Viquipèdia [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a:

<<https://ca.wikipedia.org/wiki/Nigromància>>

DUMBLEDORE: Ja. Tu parles pàrsel, Harry i per què?. Doncs perquen Lord Voldemort també parla pàrsel. Si molt no m'equivoco, et va transferir alguns dels seus poders la nit que et va fer la cicatriu.

HARRY: En Voldemort em va transferir poders? A mi?

DUMBLEDORE: Sí, sense ser-ne conscient, però sí.

HARRY: El barret tenia raó, doncs. Hauria de ser a Slytherin.

DUMBLEDORE: És ben cert. Tens moltes de les qualitats més valora Lord Voldemort: ets agosarat, molt enginyós i, ara que no ens senten, no t'agraden gaire les normes. I, per què el barret et va col·locar a Gryffindor el barret?

HARRY: Perquè jo li vaig demanar.

DUMBLEDORE: Exacte, Harry. Exacte. Això et fa diferent d'en Voldemort. No són els nostres dots els que mostren què som, sinó les nostres decisions.”⁹⁰

Altre cop, observem clarament la relació entre en Harry i Lord Voldemort. A més a més en aquesta escena s'observa el concepte de l'ombra. L'ombra⁹¹ representa el costat fosc, allò interior rebutjat que l'individu vol mantenir en secret per por a que sigui moralment qüestionat o massa íntim. L'ombra d'en Harry està lligada a en Voldemort però, tot i així, el personatge no en fa cas i es queda a Gryffindor, que simbolitza el bé.

Seguidament i ja per finalitzar amb el film, en *El Vol Màgic* en Harry s'ha de preparar per al pròxim any a Hogwarts. I finalment, en Harry creua altre cop *El Llindar de Tornada* i surt del *El Ventre de la Balena* amb el coneixement adquirit.

En aquest llargmetratge s'ha pogut observar l'evolució d'en Harry en diverses escenes i comença a adquirir l'arquetip de “l'heroi”. L'heroi⁹² pretén demostrar la seva valentia a través d'actes valorosos. La concepció de l'heroi és estranya, normalment la seva infància és desconeguda i els seus pares són absents. Els herois són decidits i compromesos amb l'aventura i a la vegada dubitatius amb pors i dubtes. L'heroi també és conegut com el “salvador” o el “soldat”. Alguns exemples d'herois d'altres pel·lícules serien; Jack Sparrow de la saga *Piratas del Caribe* o Ben Hur de la pel·lícula *Ben Hur*.

⁹⁰ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i la cambra secreta*. (2:13:40)

⁹¹ TORRES, Arturo. *Los arquetipos según Carl Gustav Jung* [en línia]. [Consultat 19 novembre 2016].

Disponible a: <<https://psicologiaymente.net/psicologia/arquetipos-carl-gustav-jung#>>

⁹² SERRA, Montserrat Apunts Literatura Universal (2015). *Arquetips*.

4.3. HARRY POTTER I EL PRESONER D'AZKABAN

La pel·lícula comença amb l'etapa de *La Crida a l'Aventura* a Privet Drive, quan en Harry s'escapa de la seva presó quotidiana: la casa dels Dursley. Quan en Harry es troba enmig del carrer se li apareix l'intrèpid bus⁹³, que el recull i el porta a la Marmita Foradada⁹⁴. Un cop allà es troba amb en Ron, l'Hermione i la família Weasley. El pare d'aquest últim li explica que ha d'anar en compte perquè s'ha escapat un bruixot de la presó d'Azkaban que tenia relació amb els seus pares. Aquest bruixot és en Sirius Black, i en Harry creu que l'està buscant. La presó d'Azkaban és la presó del món dels mags i està basada en la presó d'Alcatraz, situada a l'Illa d'Alcatraz a la badia de San Francisco, Califòrnia. De la mateixa manera que a la presó d'Azkaban, està situada enmig del mar i és on hi tanquen els criminals més perillosos.

Donem pas a *La Creuada del Primer Llindar*, quan en Harry agafa el tren cap a Hogwarts i a la vegada s'endinsa a la *Panxa de la Balena*. Dins del tren ens presenten a un nou personatge, en Remus Llopin, que serà el nou professor de defensa contra les forces del mal. El professor Llopin salva a en Harry de l'atac d'un dementor que buscava en Sirius Black. Els dementors són éssers obscurs que guarden la presó d'Azkaban, amb la seva presència, tot es torna fosc i fred. Quan ataquen, xuclen l'ànima alimentant-se de la felicitat i dels records alegres, deixant només la tristesa i la desolació. És per això que en Harry sent el crit de la seva mare la mateixa nit que la van matar.

El professor Llopin adquiriria l'arquetip del "mag"⁹⁵ a mesura que avança la pel·lícula. El "mag" tracta de comprendre els misteris de l'univers i la part fosca del món per transformar-la i fer-la útil. Intenta complir els somnis mitjançant l'optimisme i fa que les coses succeeixin, per això tem les conseqüències negatives que aquestes puguin portar. La seva única debilitat és que es poden arribar a convertir en manipuladors. El "mag" també és conegut com "l'inventor".

⁹³ L'intrèpid bus és un autobús de tres pisos que socorre a bruixes i bruixots perduts. Es desplaça a gran velocitat i els muggles no el poden veure. Informació cercada a: *Knight Bus* [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://harrypotter.wikia.com/wiki/Knight_Bus>

⁹⁴ La Marmita Foradada és un hostel del món de la màgia.

⁹⁵ *Los 12 arquetipos comunes* [en línia] Createro [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://createro.wordpress.com/2014/04/04/los-12-arquetipos-comunes/>>

Més tard, quan els alumnes arriben al castell s'endinsen a l'etapa de *Les Proves*. La primera prova es presenta a la classe de futurologia, en la qual han de llegir al fons d'unes tasses per endevinar el futur. A la tassa d'en Harry hi surt el lúgubre. El lúgubre té forma d'un gos gegant negre que té relació amb violentes manifestacions de rituals de duels i al funeral de l'antiguitat⁹⁶. És un presagi de mort. El podem relacionar amb el *Gat Negre* d'Edgard Allan Poe, un relat de terror publicat al 19 d'agost de 1843 a un diari de Nova York.

A la següent classe, en Hagrid els presenta una nova criatura: un hipogrif. L'hipogrif és un animal màgic que té el cap, les ales i les potes del davant d'una àliga gegant, mentre que les potes del darrere i la cua són de cavall. Aquestes criatures són molt respectuoses amb aquells que les respecten però, a la vegada, són indomables i violentes amb aquells qui no els hi mostren respecte⁹⁷. En el cas d'en Hagrid, en *Becbrau*⁹⁸ s'ha convertit en una gran companyia. La següent classe és la de defensa contra les forces del mal, on el professor Llopin fa enfrontar-se amb un *impostorus*. Un *impostorus* pren la forma d'allò que fa més por a l'individu que té al davant. Quan arriba el torn d'en Harry, aquest primer pensa en Lord Voldemort però després en els dementors, aleshores el professor es posa entre en Harry i el dementor i l'*impostorus* es transforma en una lluna. En Remus Llopin tem a la lluna ja que és un home llop. Simbolisme en el qual entrarem més endavant.

Dies més tard, a la classe de les defenses contra les forces del mal, l'Snape substitueix al professor Llopin i els hi parla dels homes llop. En el folklore i la mitologia, un home llop és una persona que es transforma en llop utilitzant la màgia o involuntàriament a causa d'una maledicció o d'un altre agent exterior com per exemple la lluna. El cronista medieval Gervase de Tilbury va associar la transformació amb l'aparició de la lluna plena, però aquest concepte va ser rarament associat amb l'home llop fins que la idea va ser presa pels escriptors de ficció moderna. Aquesta criatura apareix ja a *Les metamorfosis* d'Ovidi i és associat al diable i en relats posteriors a un malefici, com per exemple al conte popular de *Blancaneu i Rosaraja* recollit pels germans Grimm. Durant el Renaixement es van començar a jutjar el canibalisme d'alguns assassins en sèrie com a atacs suposats d'homes llop. Pel que fa al

⁹⁶ Segons el *Diccionari de Símbols* de Jean Chavaler i Alain Gheerbrant

⁹⁷ Informació cercada a: *Hipogrifo* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Hipogrifo>>

⁹⁸ El becbrau és l'hipogrif d'en Hagrid.

cinema de terror, l'home llop és un clàssic present en títols com: *Werewolf of London* (1935), *The Curse of the Werewolf* (1961) i *Teen Wolf* (1985) o *Underworld*.⁹⁹

Seguint el transcurs de la pel·lícula, quan els alumnes van d'excursió a Hogsmade, a en Harry se li prohibeix, però hi va igualment amb la capa d'invisibilitat i amb el *mapa d'amagatots*¹⁰⁰ que li donen en Fred i en George Weasley. A Hogsmade en Harry escolta una conversa i descobreix que en Sirius Black és el seu padrí. Arrel d'això en Harry decideix aprendre a defensar-se dels dementors i el professor Llopin li ensenya a conjurar un patronus. Per fer tal conjur, en Harry ha de pensar en un moment feliç i pensa en els seus pares.

Una nit mentre en Harry es mira el mapa d'amagatots hi veu una persona que sap que és morta: en Ben Babbaw¹⁰¹. La tarda del dia següent, en Harry, en Ron i l'Hermione es dirigeixen a casa en Hagrid i al final de la nit acaben a la Borda dels Xiscles¹⁰² perquè l'Scabbers, la rata d'en Ron, s'escapa i els tres la persegueixen. Des de els terrenys de Hogwarts aquest edifici es troba a la base de l'arbre Pi Cabaralla, on en Harry en Ron i l'Hermione es troben amb el lúgubre, el gos negre, que s'emporta en Ron i l'Scabbers dins la Borda dels Xiscles. El gos té el símbol del guardià i s'associa al món dels guerrers. Aquest gos el podem relacionar amb el Huan, un gos de raça fictícia creada per l'escriptor britànic J.R.R. Tolkien que apareix a les seves històries recopilades en *El Silmarillion*.¹⁰³

⁹⁹ Informació cercada a: *Home Llop* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <https://ca.m.wikipedia.org/wiki/Home_llop>

¹⁰⁰ El mapa d'amagatots és un document màgic que revela tots els llocs de Hogwarts. També és capaç d'identificar cada persona i no es deixa enganyar per animàmics o pocions. Informació cercada a: *Mapa del Merodeador* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Mapa_del_Merodeador> Veure ANNEX 10

¹⁰¹ En Ben Babbaw va ser company de curs d'en James Potter, en Sirius Black i en Remus Llopin i junts van formar la banda dels rondadors que van formar el mapa d'amagatots. Es desconeix el moment exacte en que Babbaw es converteix en Cavaller de la Mort, però durant un temps treballa com a espia de Lord Voldemort. Informació cercada a: *Ben Babbaw* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Ben_Babbaw>

¹⁰² La Borda dels Xiscles és una casa abandonada de Hogsmade i és l'edifici més embruixat de Gran Bretanya. El nom és degut a que sovint se sentien crits procedents de l'interior de la casa que en realitat eren els udols de Remus Llopin cada lluna plena. Informació cercada a: *Casa de los Gritos* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Casa_de_los_Gritos>

¹⁰³ Informació cercada a: *Huan* [en línia]. Wikipedia, the free encyclopedia [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <<https://es.m.wikipedia.org/wiki/Huan>>

Quan els tres amics es tornen a retrobar, dins la Borda dels Xiscles, descobreixen que el lúgubre és el Sirius Black¹⁰⁴ i que no va darrere en Harry, sinó que a qui realment busca i vol matar és a en Ben Babbaw, que és la rata d'en Ron. També descobreixen la licantropia d'en Remus Llopin quan aquest apareix en escena juntament amb en Severus Snape. Després d'aturar a en Ben Babbaw, en Sirius ajuda als tres amics a sortir de la borda però al sortir a l'exterior, la lluna plena fa que el professor Llopin es transformi en llop. En Sirius es converteix en el gos negre per defensar a en Harry i els seus amics i en Ben Babbaw s'escapa. En Sirius és estabornit per l'home llop i en Harry el troba al costat d'un llac just abans de que apareguin els dementors, els quals en Harry derrota amb un Patronus. En aquesta escena en Harry es troba en un pla inferior enfrontant-se a centenars de guardians d'Azkaban. Podem relacionar aquest moment amb l'enfrontament de David contra Goliat. Aquest enfrontament, que representa una batalla entre els filisteus i els israelites, el guanya David, un petit pastor, tirant-li una pedra al cap de Goliat, un gegant. Al veure al seu campió mort els filisteus fugen i els israelites els segueixen per guanyar la batalla. En la història del cinema es parla de David contra Goliat quan un individu s'enfronta a quelcom més gran que ell.¹⁰⁵ En l'enfrontament entre en Harry i els dementors, qui venç els dementors és el patronus d'en Harry, que és el mateix que el de la seva mare, un cérvol blanc. El cérvol, que té un gran gust per la soledat, és el símbol de la velocitat, el temor, la prudència i del temperament melancòlic; tot i que, per sobre de tot això, un dels simbolismes més coneguts del cérvol blanc és la personificació de Crist. A més a més, el cérvol blanc¹⁰⁶ apareix a les llegendes del Rey Artús. En aquestes obres, l'animal en qüestió és un element recurrent que s'apareix als cavallers que, mentre busquen el Sant Greal, es troben en el camí correcte. Pel que fa a una literatura més aviat recent, el cérvol blanc apareix en el primer llibre de la saga *Les Cròniques de Nàrnia*, escrita per C. S. Lewis. En aquesta obra, es té la creença de que el cérvol blanc concedeix desitjos a aquell que el captura i, mentre els quatre protagonistes busquen a tal animal, troben el camí per tornar a casa. Així doncs, el cérvol blanc representa que el buscador es troba en el camí correcte.

¹⁰⁴ La constel·lació d'en Sirius és coneguda com *Alfa Cannis Maioris* o col·loquialment com a "L'estrella gos"

¹⁰⁵ Informació cercada a: *David y Goliat* [en línia]. Testigos de Jehová [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a : <<https://www.jw.org/es/publicaciones/libros/historias-biblicas/4/david-y-goliat/>>

¹⁰⁶ Informació cercada a: *Simbologia del Ciervo Blanco* [en línia]. Expedientes XXL [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a : <<http://expedientesxxl.blogspot.com.es/2009/12/simbologia-del-ciervo-blanco.html>>

Seguint el transcurs de la pel·lícula, un cop els tres protagonistes tornen al castell i en Ron és curat a la infermeria, en Dumbledore apareix i proposa a l'Hermione retrocedir en el temps per evitar que en Sirius sigui entregat als dementors. Durant tot l'any, l'Hermione ha tingut un medalló que l'hi ha permès viatjar al passat per assistir a més classes i el director proposa fer-lo servir per salvar vides innocents. El viatge en el temps¹⁰⁷ és un tema comú a les obres literàries de ciència ficció i fantasia. En aquests viatges, els personatges tenen la possibilitat de canviar la realitat i d'explorar universos alternatius.

“DUMBLEDORE: És ben misteriós el temps. És poderós i perillós segons com ens en servim. En Sirius Black és a la cel·la més alta de la Torre Fosca. Ja en coneixen els perills, no els han de veure. I els aconsello que siguin aquí abans que soni l'última campanada, sinó les conseqüències serien tan espantoses que no goso ni esmentar-les. Si tenen èxit aquesta nit podran salvar més d'una vida innocent. Amb tres voltes n'hi ha prou crec. Per cert! Quan dubto, tornar sobre els meus passos trobo que sol ser el més assenyat. Bona sort!”¹⁰⁸

Així doncs, a *La Batalla Final* en Harry i l'Hermione reviu tota la nit anterior i aconsegueixen salvar a en Sirius conjurant un Patronus i derrotant a tots als dementors. Ja per acabar, en Harry creua de nou el *Llindar de Tornada* amb l'elixir: el coneixement del qual encara té un familiar en el qual pot confiar a prop, en Sirius Black.

4.4. HARRY POTTER I EL CALZE DEL FOC

El quart film s'inicia amb un malson d'en Harry on s'hi veu a Voldemort, encara no del tot humà, i dos dels seus seguidors més fidels: en Ben Babbaw i en Bartemius Crouch Jr. Quan es desperta, en Harry es troba a la casa Weasley, amb l'Hermione, en Ron i part de la família d'aquest. Els presents emprenen un viatge per assistir a la Copa del Món de Quidditch¹⁰⁹, en aquest moment comença *La Crida a l'Aventura*. Durant la travessia i el partit de Quidditch, ens presenten diversos personatges que seran de gran importància al llarg del film: el primer

¹⁰⁷ Viaje a través del tiempo [en línia]. Literatura Wiki [Consultat 16 novembre 2016]. Disponible a: <
http://literatura.wikia.com/wiki/Viaje_a_través_del_tiempo >

¹⁰⁸ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i el presoner d'Azkaban*. (1:42:50)

¹⁰⁹ Al món màgic, a Copa del Món de Quidditch se celebra cada 4 anys des de l'any 1473 i enfronta a equips que representen diferents països arreu del món.

és en Cedric Diggory que, juntament amb el seu pare, acompanyen a en Harry i la resta al campament, al qual hi arriben a través d'un portarreu¹¹⁰; objecte que tindrà un paper important al final de la pel·lícula. Durant el partit apareix el segon personatge novell: en Viktor Krum, estudiant de l'Institut de Drumstrang i buscador de la selecció búlgara de Quidditch. Els problemes arriben quan després del partit i altre cop al campament, aquest últim és envaït i atacat pels Cavallers de la Mort. Els Cavallers de la Mort són fidels a Lord Voldemort i van vestits de color negre amb una caputxa de punta, vestimenta que podem relacionar amb la del Ku Klux Klan¹¹¹ ja que aquesta societat secreta ha recorregut al terrorisme, la violència i actes intimidadors per reprimir a les seves víctimes. Quan l'escena es calma en Harry està sol i presencia un individu conjurar la Marca Tenebrosa¹¹² al cel. La Marca Tenebrosa està formada per una calavera i una serp, tots dos símbols del Mal.

El Ministre de Màgia, en Bartemius Crouch, juntament amb l'Arthur Weasley, en Ron i l'Hermione, arriben just a temps per treure a en Harry d'allà. L'etapa de la *Creuada del Primer Llindar* es presenta quan en Harry, l'Hermione i en Ron estan al tren en direcció cap a Hogwarts. Aquest any, els alumnes de Hogwarts no seran els únics residents a l'escola sinó que compartiran l'escola amb dues altres institucions màgiques: l'Acadèmia Màgica de Beuxbatons i l'Institut Durmstrang. Beauxbatons és l'escola de màgia francesa i el seu alumnat arriba a Hogwarts a través d'un pla superior, en un carruatge de color blau cel que és tibet per cavalls alats. Pel que fa a l'Institut de Drumstrang, és l'escola representant dels països Escandinaus i es presenten a l'escola britànica a través d'un vaixell emergent del llac, és a dir, a través d'un pla inferior. Amb aquests dos fets es pot fer una relació entre l'oposició del cel i l'infern i, si a més a més hi afegim l'escola de Hogwarts podríem situar Beauxbatons al cel; Drumstrang a l'infern; i finalment, Hogwarts a la Terra. Curiosament tenim l'aigua, la terra i l'aire i amb el calze de foc, ja tenim els elements que presagien un gran canvi, i

¹¹⁰ Un portarreu és un objecte encantat que, tocant-lo, pot portar a qualsevol a un lloc determinat en qüestió de segons.

¹¹¹ El Ku Klux Klan és una societat secreta nord-americana que té un fort caràcter racista i xenòfob. Ku Klux Klan és el nom que han adoptat diverses organitzacions dels Estats Units, que han predicat la supremacia de la raça blanca, l'antisemitisme, el racisme, l'anticatolicisme, l'anticomunisme, l'homofòbia i el nativisme polític. Informació cercada a: *¿Què es el Ku Klux Klan?* [en línia] Taringa! [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://www.taringa.net/posts/info/8312842/Que-es-el-Ku-Klux-Klan.html>>

¹¹² La marca tenebrosa és el símbol d'en Voldemort i els seus seguidors, els quals la porten tatuada a l'avantbraç. També pot aparèixer al cel si és conjurada per un Cavaller de la Mort.

certament així serà, començant per la mort d'un alumne i l'evidència de l'acostament d'una nova guerra. La saga pren seriositat, es converteix en una obra per adults. El motiu de la presència d'aquestes tres escoles a Hogwarts és la celebració del Torneig dels Tres Bruixots, un torneig màgic en el qual hi participen tres campions, majors de 17 anys, de cada escola. Els tres campions seleccionats hauran de superar tres proves dissenyades per provar l'habilitat màgica, la intel·ligència i el coratge. El guanyador aconsegueix la Copa dels Tres Bruixots¹¹³. Per tal de ser elegit, els estudiants interessats han d'introduir un pergami amb el seu nom al calze de Foc, un calze del qual en surt una flama. Aquest calze es pot relacionar amb el sant Greal¹¹⁴, una llegenda que es converteix en tema de moltes obres narratives medievals, especialment les novel·les artúriques. En la tradició cristiana, el Greal s'identifica amb el calze que va recollir la sang de la crucifixió de Jesucrist, que segons algunes llegendes també era el calze emprat per Jesucrist en l'Últim Sopar. A causa d'aquest origen, la llegenda atribueix al Greal la capacitat de concedir poders místics, fins i tot immortals, a aquell que el posseeixi.

Seguint el fil del film, es presenta un nou professor de Defensa contra les Forces del Mal, l'Alastor Moody. A la classe explica als seus alumnes els tres malefics més greus que hi ha al món de la màgia, els malefics imperdonables. Són uns malefics que estan penats amb cadena perpètua a Azkaban, aquests són: el Malefici Imperatiu, el Malefici del Suplici i el Malefici de la Mort¹¹⁵. Aquest últim es fa amb l'encanteri *Avada Kedavra*. Aquell mateix dia, el calze escull els tres mags els quals participaran al Torneig dels tres Bruixots. En nom de l'Acadèmia Màgica de Beuxbatons és escollida la Fleur Delacour, en nom de l'Institut de Drumstrang és escollit Viktor Krum i per últim, en nom de Hogwarts en Cedric Diggory. Un cop escollits els tres mags el calze treu un altre nom, el nom d'en Harry, tot i no tenir encara els 17 anys, i no té cap altre elecció que participar. L'Alastor Moody s'ofereix per ser el seu

¹¹³ *Torneig dels Tres Bruixots* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Torneig_dels_Tres_Bruixots>

¹¹⁴ *La llegenda del Sant Greal* [en línia] Sàpiens Publicacions [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<http://blogs.sapiens.cat/batecsclassics/2013/04/02/la-llegenda-del-sant-graal/>>

¹¹⁵ El que diferencia aquests tres malefics de la resta és que per efectuar-los correctament, l'individu que el realitza ha de voler realment que mori aquella persona, si en realitat no te ganes de matar-lo, la seva víctima no morirà. Normalment les úniques persones que realitzen aquests malefics són els Cavallers de la Mort. Informació cercada a *Malefics Imperdonables* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Malefics_imperdonables>

mentor, arquetip que ja s'ha vist anteriorment atribuït a en Hagrid. L'Alastor pot referir-se a varies persones i conceptes relacionats amb la mitologia. Alastor¹¹⁶ va ser un epítet del Déu grec Zeus, un fill de Neleo i Cloris, un fill de Polinices i Argia i també una espasa mencionada en el joc de Devil May Cry. Va ser el Déu de les males accions i generador de conflictes i de morts de familiars propis.

La primera prova del Torneig dels Tres Bruixots consisteix a enfrontar-se contra un drac i poder aconseguir un ou d'or. Un drac¹¹⁷ és una mítica criatura fruit d'una combinació de trets de rèptils i representa a un guardià sever a més de ser un personatge arquetípic. La concepció del drac és diferent segons la cultura i la civilització. Per exemple, la cultura xinesa percep als dracs com a un símbol de saviesa, fertilitat, procreació i regeneració; són vistos com a éssers mítics amb poders màgics associats amb l'aigua, és a dir la vida. En canvi, la cultura europea –en la qual es basen els dracs de Harry Potter– percep al drac com a quelcom malvat que viu sota terra guardant grans tresors i riqueses, i sovint són relacionats amb herois que els derroten: la llegenda de Sant Jordi mateix en seria un clar exemple. Una obra literària contemporània on es pot apreciar el símbol del drac és la saga de llibres de George R. R. Martin, *Una Cançó de Gel i Foc*, popularitzada gràcies a la sèrie televisiva *Joc de Trons*. D'acord amb diversos mites europeus, els dracs també són símbol de pecat, encantaments i salvatgisme. En el cas de Harry Potter, el que guardarà el drac és l'ou d'or que conté la pista per passar a la prova següent. L'ou¹¹⁸ és considerat el que té el gen a partir del qual es desenvolupa la manifestació, és un símbol universal i que s'explica per si sol. A en Harry li toca lluitar amb el pitjor dels quatre dracs, el Cua de Serra Cubà¹¹⁹. Tot i així, en Harry es guanya el pas a la prova següent tot derrotant al drac des d'un pla superior, mitjançant l'escombra màgica.

A la següent prova del torneig, en Harry s'ha d'enfrontar amb sirenes per poder salvar al seu amic Ron presa en el fons del llac de Hogwarts, el Llac Negre. Les sirenes¹²⁰ són monstres

¹¹⁶ *Alastor* [en línia] Wikipèdia [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a:

<[https://es.wikipedia.org/wiki/Alastor_\(mitolog%C3%ADa\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Alastor_(mitolog%C3%ADa))>

¹¹⁷ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

¹¹⁸ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

¹¹⁹ *Colacuerno Húngaro* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Colacuerno_Húngaro>

¹²⁰ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

marins d'origen nòrdic amb cap i pit de dona i la resta del cos de peix. La representació d'elles¹²¹ és una constant en l'art, aquests éssers mitològics embruixen amb el seu cant i bellesa als mariners. Curiosament, la manera de representar-les varia constantment, això es deu principalment a la barreja de mites de diferents cultures. En la cultura grecoromana les sirenes eren nimfes descrites com dones belles amb cos d'au que posseeixen una veu hipnòtica i prodigiosa. Segons la tradició, vivien en una illa davant de la costa meridional italiana, possiblement l'illa d'Artemisa. Eren criatures traïdores i perilloses. Alguns relats les consideren filles d'Aquelo; segons Ovidi, les sirenes eren en un principi dones molt belles i companyes de Perséfone, filla de la deessa Démeter, quan Hades la va segrestar, les sirenes van demanar als deus que els hi donessin ales per poder anar a buscar-la. Una altre versió del mateix mite, diu que la seva transformació va ser un càstig de Démeter per no defensar a la seva filla i impedir el segrest. En la cultura Oriental, en les primeres històries (anterior a 1.000 a.C.), les sirenes apareixen meitat dones meitat peixos. La història de Derceto i la seva assimilació amb Atargatis, aquesta era una deessa síria amb forma de sirena la qual els peixos li eren beneïts. Tot i així, la més popular de totes és la de la cultura nòrdica-germànica, on les sirenes eren meitat dones meitat peixos, dolces i atractives amb cabells llargs, cabells que pentinaven recolzades a les roques, esperant a que arribi algun mariner. Aquest prototip de sirena nòrdica-germànica la podem trobar a la pel·lícula *Piratas del Caribe en Mareas Misteriosas*. En el cas de la pel·lícula de Harry Potter, les sirenes també són d'origen nòrdic.

Seguint el transcurs del film, al despatx d'en Dumbledore en Harry descobreix un record del director. Aquest record mostra el judici d'en Igor Karkaroff, el director de l'Institut Drumstrang, on delata a el fill d'en Martin Crouch, en Bartemius Crouch Jr., per haver lluitat juntament amb els Cavallers de la Mort, finalment es tanca sentència i aquest és tancat a Azkaban.

La tercera i última prova del Torneig dels Tres Bruixots consisteix a travessar un laberint lluitant contra diverses complicacions amb la finalitat de trobar la Copa dels Tres Bruixots. Originalment, el laberint¹²² és el palau de Minos, on està tancat el Minotaure, i on Teseu no pot sortir més que amb l'ajuda del fil d'Ariadna. Un altre exemple per esmentar és el Laberint

¹²¹Las Sirenas ¿peces, ninfas o aves? [en línia] Blog de Word Press Barcos, mar y arte [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://barcosmaryarte.wordpress.com/2013/12/21/las-sirenas-peces-ninfas-o-aves/>>

¹²²CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

de la Catedral de Chartres¹²³. La Catedral de Chartres és un edifici de treball i un lloc de culte. Aquest laberint té forma circular i al segle XV es feia servir per cerimònies i rituals de dansa, entre d'altres.

Tornant al transcurs de la pel·lícula, en Harry aconsegueix arribar a la copa juntament amb en Cedric Diggory, i decideixen tocar-la els dos junts. La copa és un portareu¹²⁴, algú dels Cavallers de la Mort l'ha manipulat, fent així que qui la toqui es transporti a un cementiri. Amb aquest fet es dona pas a l'etapa de *l'Última Batalla*. En Harry es troba amb en Cedric Diggory al cementiri quan apareixen un servidor d'en Voldemort i el mateix Senyor Tenebrós, encara no del tot humà. En aquesta escena es pot veure l'arquetip de la "víctima"¹²⁵ quan en Cedric Diggory mor. La "víctima" pot ser una animal o un humà, la mort dels quals paga alguna culpa o pecat que ha fet una comunitat. Seguint el transcurs del film, comencen a fer un ritual per la resurrecció d'en Voldemort. Dins d'una cassola enorme, hi tiren un os del seu pare, carn del seu servidor i finalment sang de l'enemic: en Harry. Aquest ritual es pot interpretar com a una perversió de la missa catòlica. En aquest costum religiós, Jesucrist acudeix a l'altar sota les aparences del pa, simbolitzant la seva carn; i el vi, representant la sang—.

Aconsegueixen ressuscitar-lo i els seus servidors —que vesteixen de negre, el color que simbolitza el Mal— acudeixen a l'escena. En Voldemort i en Harry comencen un duel i a en Harry se li apareixen els seus pares, aquests l'ajuden a escapar, aconsegueix tocar el portareu i retornar a l'inici de la prova.

L'Última Benedicció s'esdevé quan en Harry descobreix que en Moody va ser qui va posar el seu nom al calze i va manipular la copa. Amb la poció de la veritat fan que el que creien que és en Moody mostri la seva verdadera identitat. En realitat en Moody era en Bartemius Crouch Jr. transformat amb la poció de la mutació.

A *La Creuada del Llindar de Tornada* en Harry sap que res tornarà a ser el mateix, fet que es pot observar amb la presència dels quatre elements (aire, aigua, terra i foc) al llarg del film. Un exemple molt clar en són les proves: l'enfrontament contra el drac obliga a en Harry

¹²³ Informació cercada a: *El Laberinto de Chartres* [en línia] Lab o Lab [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://www.labolab.net/historia/iglesias-y-catedrales/el_laberinto_de_chartres/>

¹²⁴ Un portareu és un objecte encantat per enviar a la persona que el toca a un lloc específic.

¹²⁵ SERRA, Montserrat Apunts Literatura Universal (2015). *Arquetips*.

desplaçar-se per l'aire, les sirenes del Llac Negre habiten a les profunditats d'aquest i l'heroi s'hi ha d'endinsar per salvar al seu amic, el laberint es troba a terra i en ell habiten presències relacionades amb la natura. Així doncs, a les tres proves hi són presents l'aire, l'aigua i la terra. Pel que fa el foc cal recordar el calze que dona nom a la pel·lícula: el Calze de Foc que, com ja s'ha mencionat anteriorment, és l'encarregat de triar els campions que participen en el torneig. La presència dels quatre elements¹²⁶ en una pel·lícula o, fins i tot, en una sola escena, comporta un canvi en un personatge que, en el cas de *Harry Potter i el Calze de Foc* té lloc quan en Harry, l'heroi, assumeix que Lord Voldemort ha retornat amb la finalitat d'arravatar-li la vida. En Harry s'ha de preparar per un nou any a Hogwarts amb la consciència que en Voldemort ha retornat.

4.5. HARRY POTTER I L'ORDRE DEL FÈNIX

El cinquè film comença quan en Harry i en Durlsey són atacats pels demòntors, en Harry no té cap altre remei que fer ús de la màgia per defensar-se però el Ministeri de Màgia li envia una carta conforme serà expulsat de Hogwarts per haver fet un encanteri davant d'un *muggle*. L'Ordre del Fènix¹²⁷ es presenta a Privet Drive per rescatar en Harry i endur-se'l. En aquest film, hi ha dos bàndols que s'enfrontaran: el bàndol de l'Ordre del Fènix, que apareixeran amb una llum blanca, simbolitzant el Bé, i els Cavallers de la Mort, que apareixeran amb una llum negra, simbolitzant el Mal.

En Harry, tot i haver estat a punt de ésser expulsat, agafa el tren cap a Hogwarts, i és en aquest moment quan comença a tenir visions d'en Voldemort. Quan arriben, els esperen uns carruatges per portar-los cap al castell, els éssers que empenyen el carruatge només els pot veure en Harry. Aquests éssers són anomenats Thestrals¹²⁸ i en només en Harry els pot veure ja que ha vist la mort. Un cop a Hogwarts ens presenten una nova professora per l'assignatura de Defensa contra les Forces del Mal, la Dolores Umbridge, consellera del Departament de

¹²⁶ SERRA, Montserrat Apunts Literatura Universal (2015). *Arquetips*.

¹²⁷ L'ordre del Fènix és una organització secreta de mags. Va ser fundada per l'Albus Dumbledore per lluitar contra Lord Voldemort i els seus Cavallers de la Mort. Informació cercada a: *Orden del Fènix* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Orden_del_Fènix

¹²⁸ Un Thestral és una varietat de cavall alat amb cos esquelètic i amb unes ales semblants a les dels ratpenats. Informació cercada a: *Thestral* [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Thestral>.

Misteris del Ministeri de Màgia. Segons Carl Jung, aquest personatge prendrà l'arquetip de el "governant"¹²⁹. Pel governant el poder i el control no ho és tot; és lo únic. Vol triomfar en tot el que fa, sigui el que sigui el que estigui fent, no accepta el fracàs. S'associa amb la creació de l'ordre i el manteniment de les regles. Desitja per sobre de tot el control, l'èxit exercir el poble, per això la seva por és el caos i ser enderrocat. El seu talent és la responsabilitat i el lideratge. Aquest arquetip es coneix també com el "cap", el "líder", el "rei" o "l'administrador". A part d'aquest arquetip també prendrà l'arquetip de "l'ombra"¹³⁰, que representa els aspectes més salvatges i ancestrals que tot ésser humà porta ocult al seu interior. Es pot veure quan utilitza tècniques medievals per castigar als seus alumnes. Amb la posició de l'Umbridge com a professora de Hogwarts es pot veure que el Ministeri està interferint a l'escola. Aquesta professora educarà de manera que no els ensenyarà cap encanteri, en la seva assignatura no es farà servir la màgia, no els ajudarà a defensar-se ja que ella nega que en Voldemort hagi tornat. Per aquest motiu, en Harry, en Ron i l'Hermione decideixen reclutar un exèrcit, l'Exèrcit d'en Dumbledore, amb la finalitat de combatre contra els Cavallers de la Mort. Busquen un lloc on en Harry els pugui ensenyar tot el que sap i en Neville, un dels de la llista, troba la Sala de la Necessitat, una sala dins del castell que apareix quan més es necessita. Hogwarts vol contraatacar. Paral·lelament, les visions d'en Harry augmenten i en Dumbledore decideix prendre mesures. El professor Snape ajudarà al jove mag a evitar que en Voldemort es fiqui dins de la seva ment, fet que només potenciarà la por que sent en Harry respecte a la relació que manté amb el Senyor Tenebrós.

En les escenes següents, es presenta el personatge del gegant.¹³¹ Els gegants és un personatge mitològic cèltic, són ésser ctònics que simbolitzen la predominança de les forces sortides de la Terra, les muntanyes –les quals són considerades gegants dormint– pel seu gegantisme material i la seva indigència espiritual.

Seguidament, cal destacar la relació entre el temps atmosfèric i la situació en la que es troba Hogwarts i els protagonistes.

¹²⁹ *Los 12 arquetipos comunes* [en línia] Createro [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://createro.wordpress.com/2014/04/04/los-12-arquetipos-comunes/>>

¹³⁰ *Arquetips fonamentals de Jung* [en línia] Diccionari enciclopèdic de filosofia: autors, conceptes i textos [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/arquetipo.htm>>

¹³¹ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

“HAGRID: Està canviant el temps, és com l’altre vegada. S’acosta una tempesta, hem d’estar preparats per quan arribi.”¹³²

La tempesta¹³³, segons la Bíblia, simbolitza la intervenció divina i, al mateix temps, les calamitats venjadores. A més a més, evoca la glòria i la potència divina per assegurar la pau. Un altre simbolisme de la tempesta és l’acció creadora. Aquest fenomen atmosfèric apareix en els principis o finals de grans èpoques històriques i, de fet, molts dels déus creadors i organitzadors són alhora déus de la tempesta: Zeus pels grecs, Júpiter pels romans, Donar pels germànics, Agni i Indra pels indús i Tor pels nòrdics. Finalment, la tempesta és el símbol romàntic per excel·lència ja que representa les aspiracions de l’home a una vida turmentada però plena de passions. Pel que fa a la pel·lícula, la tempesta marca el principi de l’època fosca, en la qual en Voldemort pretindrà crear un món pur, sense *muggles* –persona no màgica–, i alhora l’època en la que en Harry haurà de desfer-se de la seva vida habitual per emprendre el viatge que el permetrà matar al Senyor Tenebrós.

A conseqüència d’aquesta tempesta, diferents Cavallers de la Mort que es trobaven presoners a la presó d’Azkaban, entre ells la Bellatrix Lestrange¹³⁴. Aquest personatge prendrà l’arquetip de la “destructora”¹³⁵. Segons Jung, aquest aspecte femení s’associa amb allò secret, desconegut, tenebrós, el món dels morts, allò que devora, sedueix i enverina, allò angoixant i inevitable. Aquest aspecte ha estat temut a totes les cultures i reprimat per moltes societats. Les figures més interessants d’aquest arquetip es troben en les cultures hinduïstes i budistes.

Seguint el transcurs del film, l’Umbridge s’assabenta de l’existència de l’anomenat Exèrcit d’en Dumbledore, l’exèrcit d’estudiants els quals en Harry entrena per enfrontar-se als Cavallers de la Mort. Arrel d’això, l’Umbridge esdevé directora de Hogwarts, d’aquesta manera es pot veure que l’arquetip de la “governant” és mostra cada cop més. Com a conseqüència, en Fred i en George Weasley, els germans d’en Ron, intervenen enmig d’un examen i ataquen a l’Umbridge amb focs artificials i destrueixen tot el seguit de normes que

¹³² Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i l’Ordre del Fènix*. (1:15:47)

¹³³ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

¹³⁴ La Bellatrix és la cosina d’en Sirius Black. Forma part dels Cavallers de la Mort i és fidel a en Voldemort.

¹³⁵ GARCÍA, Zoe. *Mitos y arquetipos I* [en línia]. Women On Movement, Zoe García [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://womenonmovement.com/la-via-femenina/mitos/mitos-y-arquetipos-i/>>

ha establert durant l'estada a Hogwarts. Aquests dos germans es poden identificar en l'arquetip del "boig". El "boig"¹³⁶ es pren la vida rient fent que les coses no siguin tan rígides, és alegre, busca viure el moment i es dedica a fer acudits, jugar i ser graciós. La seva gran por és ser avorrit o avorrir als altres. Finalment, la seva debilitat és la pèrdua de temps. El seu lema és "Només es viu una vegada" fent referència al tòpic literari *Carpe Diem*. Aquest arquetip també se'l reconeix com el "joker" o el "còmic". Un exemple molt clar d'aquest arquetip ens seria el malvat dels còmics de *Batman*, i la seva parella: el Joker i la Harley Quinn. Aquests dos personatges actuen bojament seguint el la filosofia del *Carpe Diem*.

Seguidament, en Harry té una altre visió i aquest cop veu en Voldemort torturant a en Sirius, el seu padrí. Tot i ser una visió falsa en Harry, juntament amb alumnes que formen part de l'Exèrcit d'en Dumbledore, es dirigeixen al lloc on succeeix la visió, al Ministeri de Màgia i Bruixeria, concretament al Departament de Misteris. Per tal d'arribar-hi, els alumnes han d'anar a Hogwarts i ho fan per l'aire, un pla superior.

S'introdueix l'etapa de *la Batalla Final* al Departament de Misteris on s'esdevindrà un enfrontament entre els Cavallers de la Mort i l'Ordre del Fènix que acabarà amb la vida d'en Sirius. Aquest personatge essencial en la vida d'en Harry té l'arquetip del "pare"¹³⁷. Segons Jung representa una figura d'autoritat que ofereix una guia sobre com viure la vida, basant-se en el seu exemple. En aquest punt de la pel·lícula en Harry perd a l'únic familiar que li quedava. També cal destacar l'arribada de cadascun dels bàndols que s'enfronten: els Cavallers de la Mort ho fan a través d'una ombra negra, color que significa la mort i allò malvat, en canvi l'Ordre del Fènix ho fa a través d'una llum blanca, representant el bé.

A continuació, en Dumbledore i en Voldemort s'enfronten cara a cara. Durant aquesta lluita es pot veure la presència dels quatre elements: foc, vent, aigua i sorra. En concret, el que destaca en la batalla és quan en Voldemort fa servir el foc, que significa l'infern, en canvi en Dumbledore fa servir l'aigua, que significa la vida.

¹³⁶ *Los 12 arquetipos comunes* [en línia] Createro [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://createro.wordpress.com/2014/04/04/los-12-arquetipos-comunes/>>

¹³⁷ TORRES, Arturo. *Los arquetipos según Carl Gustav Jung* [en línia]. [Consultat 19 novembre 2016]. Disponible a: <<https://psicologiaymente.net/psicologia/arquetipos-carl-gustav-jung#>>

“DUMBLEDORE: Sabia que era qüestió de temps que Voldemort s’adonés de la relació entre vosaltres. Em vaig pensar que distanciant-me de tu, com he fet tot el curs, li costaria més veure-ho i així tu estaries més protegit

HARRY: La profecia deia que cap dels dos no pot viure si l’altre sobreviu. Significa que un haurà de matar a l’altre al final?

DUMBLEDORE: Si

HARRY: Perquè no m’ho va dir?

DUMBLEDORE: Per la mateixa raó que vas voler salvar en Sirius, i que els teus amics et van salvar a tu. Després de tot el que has patit tots aquests anys no tenia ganes de fer-te més mal. M’importes massa Harry.”¹³⁸

Per acabar la pel·lícula i pel que fa a l’etapa de la *Última Benedicció*, en Harry aconsegueix dominar els seus pensaments amb l’avantatge que ell sap allò que és l’amor i l’amistat i, en canvi, en Voldemor no. Aquest serà el seu elixir d’aquesta nova aventura. Finalment, en Harry creua el *Llindar de Tornada* amb el coneixement adquirit i havent evolucionat com a heroi.

“HARRY: He estat pensant en una cosa que m’ha dit en Dumbledore.

HERMIONE: Què t’ha dit?

HARRY: Que tot i que ens espera una guerra, tenim una cosa que en Voldemort no tindrà mai.

RON: Si?

HARRY: I per la qual val la pena lluitar.”¹³⁹

4.6. HARRY POTTER I EL MISTERI DEL PRÍncep

El sisè film s’inicia amb *La Crida a l’Aventura* i, a diferència de la resta de pel·lícules, aquest no comença a casa dels tiets d’en Harry sinó que ho fa en una estació de metro, quan en Dumbledore recull al jove mag, per portar-lo a casa d’un ex-professor de pocions de Hogwarts, l’Horaci Slughorn.

¹³⁸ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i l’Ordre del Fènix*. (1:59:15)

¹³⁹ Fragment extret de la pel·lícula *Harry Potter i l’Ordre del Fènix*. (2:02:22)

En Dumbledore necessita que el professor Slughorn torni a l'escola pel motiu següent: en el passat, l'Slughorn va instruir al jove Voldemort –sota el nom de Tom Riddle– i li va revelar el secret dels horricreus, una màgia negra que converteix a qui en faci ús en immortal mitjançant l'esquinç de l'ànima amagant-la en objectes diversos. En Dumbledore pretén usar a en Harry per tal d'investigar aquest secret ja que ell s'està quedant sense dies i el jove mag haurà de ser qui porti a terme la missió que fins ara era cosa del director de Hogwarts: trobar tots els horricreus que en Voldemort ha creat –set, en concret–, destruir-los i acabar amb el Senyor Fosc. Per tal d'aconseguir que en Harry es faci càrrec d'aquesta missió, al llarg de tota la pel·lícula, en Dumbledore anirà revelant al jove mag aspectes de la vida d'en Voldemort, des que el va rescatar de l'orfenat fins que va arribar a ser un dels alumnes més destacats de Hogwarts. En aquests records que en Dumbledore mostra al protagonista, es pot observar una faceta mai vista del personatge fosc de la història. Es pot dir que aquestes escenes són l'inici de la recerca que es durà a terme durant els dos últims llargmetratges. A més a més cal destacar l'arquetip del “mentor” que se li podria atribuir a en Dumbledore ja que, com hem mencionat anteriorment, és la figura admirada i positiva per l'heroi.

Dels set horricreus existents, cal recordar que en Harry en va destruir un durant el seu segon any de Hogwarts –el diari d'en Tom Riddle– just després d'enfrontar-se al basilisc, i en Dumbledore n'ha destruït un altre –l'anell de Morvosc Gaunt, els descendents d'Slytherin– que ha esdevingut el motiu de la seva “malaltia” la qual el portarà a la mort. En el cristianisme, l'anell està lligat a la fidelitat, al temps i al cosmos, a més de, en certes ocasions, posseir poders màgics. En altres llegendes, l'anell¹⁴⁰ és utilitzat com un medi de reconeixement o identitat. En la literatura s'ha donat molta importància al símbol de l'anell. Això es pot observar en obres com ara a *Un Mag de Terramar* d'Ursula K. Le Guin i *El Senyor dels Anells*, obra de Tolkien.

Seguint el transcurs de la pel·lícula, en Harry creua el *Primer Llindar*, de nou al tren de camí a Hogwarts. En aquest espai, en Harry sospita de la conversió d'en Malfoy a l'exèrcit d'en Voldemort. Ja en horari lectiu, a la classe de pocions, un llibre de text vell que pertanyia al Príncep Mestís, cau en propietat d'en Harry. Tot i no saber-ne la identitat del propietari, en Harry segueix fidelment les diverses anotacions del manual –cosa que el fa destacar a la classe de pocions– i l'estudia a fons durant uns dies fins que utilitza un dels seus encanteris

¹⁴⁰ CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

contra en Malfoy i l'acaba malferint. Aleshores en Harry es desfà del llibre i es desentén del Príncep Mestís.

Paral·lelament, en Draco Malfoy s'està iniciant per esdevenir Cavaller de la Mort, tal i com ho és el seu pare. Per tal d'aconseguir un lloc al cercle de confiança d'en Voldemort, en Malfoy té el deure d'assassinar al director de Hogwarts i, en cas que no ho faci, en Severus Snape es veurà obligat a assassinar en Dumbledore ell mateix. En aquest punt de la història de Harry Potter, s'observa altre cop la clara dualitat del personatge d'en Severus Snape. Aquest personatge es presenta com a negatiu i positiu a la vegada –tret que és accentuat per la seva vestimenta, mencionada a l'anàlisi de la primera pel·lícula–. Severus és lleial a Albus Dumbledore però, a la vegada, compleix ordres d'en Voldemort tal i com anirem veient al llarg del film.

Així doncs, els principals fets d'aquesta pel·lícula són la recerca del misteri dels horricreus, mentre en Malfoy intenta, en comptades ocasions, portar a terme l'assassinat d'en Dumbledore i a la vegada busca la manera de facilitar als Cavallers de la Mort l'accés a Hogwarts. Durant la última nit d'en Dumbledore, aquest s'emporta a en Harry a trobar un nou horricreu: el medalló d'Slytherin.

L'indret en el qual es troba el medalló recorda a la presó d'Azkaban, esmentada a l'anàlisi del tercer film. Enmig del mar –símbol de mort– i dins d'una cova, en Dumbledore i en Harry han d'agafar una barca i travessar un llac ple d'esquelets per arribar on es troba l'horricreu. Aquesta barca recorda a la barca de Caront –que ja s'ha esmentat anteriorment–, el barquer de l'infern que, segons la mitologia grega, s'encarregava de portar les ànimes difuntes a l'infern. Així doncs, per tal d'aconseguir l'elixir, és a dir, el medalló; en Dumbledore es veu obligat a veure's una poció i, així ho fa.

Quan tornen a l'escola, en Malfoy ha complir amb el seu deure de matar el seu director però no el pot dur a terme. Així doncs, amb els Cavallers de la Mort dins del castell i amb la intenció de provar lleialtat a Lord Voldemort, l'Snape agafa la vareta i conjura el malefici de la mort contra el seu director.

Finalment, en Harry creua el *Llindar de Tornada* i s'acomiada de Hogwarts ja que, amb el coneixement adquirit durant aquests sis anys a l'escola de màgia, haurà d'emprendre el

viatge, juntament amb en Ron i l'Hermione, per trobar tots el horricreus que mantenen a en Voldemort viu.

4.7. HARRY POTTER I LES RELÍQUIES DE LA MORT (PART I)

La Crida a l'Aventura de la setena pel·lícula es dona quan l'Ordre del Fènix es presenta a casa d'en Harry quan els Dursley ja han marxat, i quan l'Hermione fa un encanteri fent que els seus pares s'oblidin d'ella. L'Ordre ajuda en Harry a arribar al Cau, la casa dels Weasley, per tal d'estar segur. Un cop al Cau, el conseller d'afers màgics visita a en Harry, en Ron i l'Hermione per complir les últimes voluntats d'en Dumbledore. L'Hermione rep el llibre del Bard Gallard, dins el qual hi ha el conte de les Relíquies de la Mort¹⁴¹; en Ron rep l'apagallums, que segons en Dumbledore, aquest aparell l'il·luminarà el camí quan estigui perdut; i finalment en Harry rep la papallona daurada, dins la qual s'hi amaga la pedra de la resurrecció que en Harry descobrirà més tard. A més a més a en Harry també li queda en possessió l'espasa de Gryffindor, la qual no se li pot entregar perquè es troba a la cambra de Gringotts, el banc dels mags, de la Bellatrix Lestrange.

Paral·lelament, en Voldemort està en busca d'una vareta que li permeti matar en Harry: la vareta d'Àlber, una de les Relíquies de la Mort, que està en possessió del difunt Dumbledore. Al mateix temps a Hogwarts, ha esdevingut director l'Snape i ha establert el que es podria relacionar amb una dictadura. Aquí es pot veure que aquest personatge també pren l'arquetip del "governador", ja explicat anteriorment. Hogwarts s'ha convertit en un lloc fosc, trist on els alumnes són tractats com esclaus.

Seguint la recerca, els tres protagonistes van en busca a la recerca dels horricreus¹⁴² que cal encara destruir –la diadema de la Rowena Ravenclaw, el medalló d'Slytherin, la serp d'en Voldemort, la copa de la Helga Hufflepuff i el propi Harry Potter–. Les situacions arquetípiques que es donen durant aquest film són *la recerca*, aquesta compren la recerca d'algú o d'alguna cosa que ha de ser trobada i retornat per restaurar la pau d'una comunitat; i

¹⁴¹Segons la llegenda, tres germans Peverell aconseguiren sobreviure un pont on tothom moria i se'ls paraesquí la Mort, que els va concedir tres desitjos com a recompensa. Antíoc va demanar la vareta més poderosa del món i va rebre la Vareta d'Àlber; Cadmos pretenia fer reviure els morts i va rebre la Pedra de la Resurrecció; i Ignot va demanar un mitjà amb el qual amagar-se de la Mort i aquesta li va entregar la Capa d'Invisibilitat.

¹⁴² Per poder destruir un horricreu és necessita l'espasa de Gryffindor o bé verí de basilisc.

la missió, quan l'heroi ha de realitzar alguna tasca sobrehumana. És com un viatge a l'inframón. Aquestes dues situacions també es donen a l'obra èpica d'Homer, *La Odissea*.

Durant aquesta recerca s'observa l'etapa de *les Proves*, on els protagonistes han de superar diferents perills i descobreixen les Relíquies de la Mort. Una relíquia és quelcom sagrat i que no pot ser tocat. En aquest cas les Relíquies de la Mort són, segons una llegenda del món màgic, la capa d'invisibilitat, la pedra de la resurrecció i la vareta d'Àlber i; aquell que aconseguixi posseir-les totes es converteix en el Senyor de la Mort. Les dues primeres estan en possessió d'en Harry, mentre que la vareta d'Àlber l'aconsegueix en Voldemort al final d'aquesta pel·lícula.

En un moment de la recerca se'ls apareix l'espasa de Gryffindor al fons d'un llac, ja que aquesta apareix a un Gryffindor que la necessiti. Aquest fet es pot relacionar amb la llegenda del Rei Artús. En un moment donat de la llegenda, el Rei invoca la força de la pròpia espasa –l'Excalibur¹⁴³– i aquesta es trenca per la meitat. Aleshores el rei la llença al llac de tal manera que de l'aigua en surt una mà amb l'Excalibur sencera. Així doncs, quan en Harry recupera l'espasa del fons de l'aigua, en Ron aconseguix destruir l'horricreu del medalló. Per tant, en aquesta pel·lícula, els tres protagonistes aconseguixen destruir un sol horricreu, deixant-ne així quatre per destruir.

4.8. HARRY POTTER I LES RELÍQUIES DE LA MORT (PART II)

L'última pel·lícula de Harry Potter és la *Batalla Final* per la qual en Harry s'ha estat preparant durant set anys. En aquesta pel·lícula els tres protagonistes han de retornar a Hogwarts per acabar de destruir els horricreus, i el castell es converteix en un camp de batalla enfrontant els Cavallers de la Mort contra Hogwarts. L'heroi ha de fer temps per tal de destruir els horricreus que falten abans de que en Voldemort el mati a ell. Així doncs, durant la batalla, en Harry, l'Hermione i en Ron aconseguixen destruir la copa de Hufflepuff i la diadema de Ravenclaw a través d'un foc gegant, deixant així dos horricreus per destruir: la serp d'en Voldemort i el propi Harry. Mentrestant, els alumnes i professors de Hogwarts,

¹⁴³ Espasa que estava clavada en una pedra de la qual només la podia extreure el cavaller més fort i valent.

Aquesta espasa simbolitza el poder reial i la va extreure el Rei Artús. Informació cercada a: JUANOLA SÀNCHEZ, Clàudia. (2015). *Comparació amb les pel·lícules El Rei Artús i Excalibur* [en línia]. Literatura universal de 1r de Batxillerat [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a:

http://literaturadeulofeu.blogspot.com.es/2015_11_01_archive.html >

diversos animals i criatures màgiques i fins i tot la família d'en Ron, lluiten per protegir el castell. En aquesta escena s'observa l'arquetip que se li atribueix a la mare d'en Ron. Anteriorment s'ha observat que la Molly Weasley esdevé la “mare” pel que respecte a en Harry però en aquest darrer film s'esdevé l'eliminació de la *Femme Fatale* de la saga: la Bellatrix LeStrange, que mor a mans de la mare d'en Ron. En aquesta escena es pot apreciar l'arquetip de la dona “guerrera”¹⁴⁴. Aquest arquetip sempre s'ha associat a les figures guerreres femenines amb els rols de dona independent, en general per verges i no interessades al compromís i a les relacions. Solen ser figures solitàries, fortes i lluitadores que lluiten juntament amb els homes al camp de batalla.

Paral·lelament, al despatx d'en Dumbledore en Harry descobreix que ell és un horricreu i que, per tant, ha de morir. En aquesta escena es pot veure el motiu de la relació que comparteixen en Voldemort i en Harry: la nit que en Voldemort va matar els pares de l'heroi, una part de la seva ànima es va transferir a en Harry convertint-lo en un horricreu. A més a més, descobreix que l'Snape l'ha estat protegint i ajudant en secret durant aquests set anys, ja que de jove va estar enamorat de la seva mare. En aquesta escena es pot veure clarament la dualitat entre el bé i el mal que hi ha en el personatge del Severus Snape i a la qual hem estat fent referència al llarg del treball. Quan en Severus¹⁴⁵ era petit es va enamorar de la Lily, la qual es convertiria en la mare d'en Harry. Tots dos van desenvolupar habilitats màgiques i al 1971 van ser acceptats a Hogwarts. Aleshores, a causa de la seva inseguretats i cec per l'atracció que sentia cap el costat fosc, l'Snape es va començar a relacionar amb gent que practicava la màgia negra i que era partidària de la supremacia dels pura sang –mags descendents de mags–. Arrel d'això, la Lily va tallar tot tipus de relació que tenia amb l'Snape però ell la va estimar per sempre. Anys més tard, quan en Voldemort va matar als pares d'en Harry, l'Snape va desitjar que hagués sigut en Harry el que hagués mort i no la Lily però, a suggestió d'en Dumbledore, l'Snape es va comprometre a protegir el fill de la Lily durant tota la seva vida. Així doncs, en Severus era fidel a Lord Voldemort mentre protegia el seu pitjor enemic. Amb això es pot afirmar que no es pot classificar el personatge de Severus Snape com a bo o dolent, ja que les seves eleccions es basaven en l'amor que sentia per la Lily Potter; si més no, se'l podria classificar com a un personatge lleial. També

¹⁴⁴ GARCÍA, Zoe. *Mitos y arquetipos I* [en línia]. Women On Movement, Zoe García [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://womenonmovement.com/la-via-femenina/mitos/mitos-y-arquetipos-i/>>

¹⁴⁵ FAZACKERLEY, Shannon. *A Character Analysis Of Severus Snape* [en línia]. [Consultat 19 novembre 2016]. Disponible a: <<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/arquetipo.htm>>

cal destacar que abans de morir l'Snape és qui, a través d'un record, revela totes les intencions que en Dumbledore tenia per en Harry.

“DUMBLEDORE: Arribarà un dia que en Harry Potter haurà de saber una cosa, però espera al moment que en Voldemort sigui més vulnerable.

SNAPE: Haurà de saber què?

DUMBLEDORE: La nit que Lord Voldemort va anar al Cau de Godric per matar en Harry i la Lily Potter es va posar enmig de tots dos, el malefici va rebotar. En aquell moment un tros de l'ànima de Lord Voldemort es va aferrar a la única cosa viva que va trobar, el mateix Harry. Hi ha una raó per la que en Harry pugui parlar amb les serps i llegir la ment de Lord Voldemort. Un fragment d'en Voldemort viu a dintre seu.

SNAPE: Així quan arribi el moment, També ha de morir ell?

DUMBLEDORE: Sí.. sí. Ha de morir

SNAPE: L'heu mantingut viu perquè pugui morir en el moment precís, l'heu estat criant com un porc per l'escorxador

DUMBLEDORE: No em diguis que al final li has acabat agafant efecte?”¹⁴⁶

Quan en Harry s'assabenta de tot això accepta la mort i es dirigeix al bosc prohibit, preparat per morir a mans d'en Voldemort. Cal recordar que, segons analistes moderns, el bosc simbolitza l'inconscient ja que és obscur i profund. Així doncs, en Voldemort assassina a en Harry, matant així la part de la seva pròpia ànima que vivia dins l'heroi. Aleshores en Harry emprèn un viatge interior i oníric que el porta fins a un indret que es podria interpretar com el Cel del qual parla la Bíblia. En aquest espai en Harry té una conversació amb el ja difunt Dumbledore, que si ens basem en les interpretacions cristianes fa referència a Déu. Seguidament en Harry decideix no morir i de la mateixa manera que ho va fer Jesús, ressuscita. Aquest viatge, doncs, és l'únic que en Harry fa al Cel ja que en la resta de films l'heroi ha d'emprendre un viatge a l'Infern.

Finalment, a Hogwarts s'esdevé l'escena més cabdal de la saga. El moment en el qual es mata la serp, l'últim horricreu que quedava¹⁴⁷, i en Harry acaba amb en Voldemort. En aquest punt

¹⁴⁶ Fragment extret de la pel·lícula Harry Potter i les Relíquies de la Mort Part II (1:17:07)

de la pel·lícula es pot fer la relació entre la història de Harry Potter i el conte de les Relíquies de la Mort. Segons la llegenda, els tres germans que van burlar a la Mort foren concedits un desig com a recompensa. Tot i així la Mort se'ls va anar emportant un per un al llarg de les seves vides. Així doncs podem relacionar a en Voldemort amb el germà que va demanar la vareta d'Àber –la vareta més poderosa del món– i per tant morí per voler assolir el màxim poder; l'Snape va morir per amor, tal i com ho va fer el germà de la llegenda que demana la pedra de la resurrecció per tal de ressuscitar a la seva estimada. Finalment, el germà que va rebre a la Mort de bon grat qual li va arribar el moment se'l pot interpretar com a en Harry que rep a la Mort com a una vella amiga i per tant.

És així com en Harry, a part de ser l'heroi, esdevé l'arquetip del “savi” ja que ha adquirit l'*Elixir* i ha comprovat el que havia après durant el seu primer any a Hogwarts: el Mal es pot derrotar. Cal remarcar que el personatge que adquireix l'arquetip del savi és honest i pretén comprendre allò que té al seu voltant utilitzant la intel·ligència i l'anàlisi. Per acabar, cal esmentar que, al matar a en Voldemort, en Harry s'apodera de la seva vareta, la vareta d'Alber. Com ja s'ha esmentat abans aquesta vareta és una de les Relíquies de la Mort i quan en Harry l'aconsegueix, es converteix en Senyor de la Mort. Per tant, aquest fet accentua encara més la seva posició de “savi”.

¹⁴⁷ Cal recordar que en el moment que en Voldemort mata a en Harry, aquest deixa de ser un horricreu.

5. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest treball s'han pogut observar els diferents simbolismes que apareixen a les pel·lícules de Harry Potter i els diversos arquetips que adquireixen els seus personatges. En aquest apartat del treball, en farem un resum.

En primer lloc, cal analitzar l'evolució d'en Harry, l'heroi que esdevé el savi. A en Harry se li atribueix els arquetips de l'orfe i l'innocent des d'un principi però aquests evolucionen fins a convertir-se en l'arquetip de l'heroi. Cada any que en Harry passa a Hogwarts suposa una nova aventura i per tant un nou perill que derrotar. Això comporta l'aprenentatge de diversos coneixements que a la Batalla Final, és a dir, al vuitè film, l'han permès vèncer a en Voldemort –és a dir, el Mal– i a convertir-se en el savi.

Pel que fa als simbolismes, al llarg de l'estudi s'han pogut observar els símbols de diferents escenes i objectes, com ara el del raig, arma que pot ser beneficiosa o nefasta; el bosc, símbol de l'inconscient; l'espasa, que representa el guerrer; l'anell, símbol de fidelitat; i la tempesta, representant l'inici de l'època fosca; entre d'altres. A més a més s'han relacionat aquests símbols amb altres obres, llegendes, mites i pel·lícules. Pel que fa a la Travessia de l'Heroi, s'ha observat que en Harry emprèn un viatge interior –i físic– al llarg de la saga i que cada *Batalla Final* que ha guanyat al final dels set primers films ha estat necessària per sortir vencedor de la *Batalla Final* que s'esdevé al llarg del darrer film.

En quant a la visió i valoració personal de l'estudi, al llarg d'aquest hem après una gran quantitat d'aspectes nous de les pel·lícules de Harry Potter a més d'integrar nous coneixements sobre obres literàries i films que han sigut cabdals per dur a terme el treball. Des de el nostre punt de vista, creiem que aquest últim aspecte –el de relacionar la història de Harry Potter amb altres novel·les i pel·lícules– ha estat el més interessant ja que hem tingut la oportunitat de descobrir noves formes de literatura i cinema. A més, hem après a fer un treball en totes les característiques, ja siguin de contingut o de la forma i l'estil amb el qual es presenta l'estudi.

Finalment, tot i que la recerca presenta alguns aspectes que s'haurien pogut elaborar i desenvolupar amb més deteniment, creiem que el resultat és força complet i satisfactori.

6. BIBLIOGRAFIA

Alastor [en línia] Wikipèdia [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a:

<[https://es.wikipedia.org/wiki/Alastor_\(mitolog%C3%ADa\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Alastor_(mitolog%C3%ADa))>

ALBERRO, M. (2003) *La tres funciones descritas por Dumézil en las sociedades indoeuropeas en la Electra de Sófocles*. Cuadernos de Filología Clásica: Estudios griegos e indoeuropeos. Vol 13, 165-180.

ALCOBERRO, Ramon. *Mite i desig inconscient: l'arquetip i el mitema* [en línia]. Ramón Alcoberro i Pericay: Filosofia i Pensament [consultat 12 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://www.alcoberro.info/planes/mitologia6.html> >

Arquetips fonamentals de Jung [en línia] Diccionari enciclopèdic de filosofia: autors, conceptes i textos [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/arquetipo.htm>>

Azkaban [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Azkaban> >

Batman [en línia]. Batman [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:

<http://batman.wikia.com/wiki/Batman_Wiki >

BAYONA, Mariano. *Breve historia de Superman, el hombre de acero* [en línia]. Superman Forever [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible

a: <<http://supermanforever.marianobayona.com/historia.html> >

Ben Babbaw [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:

<http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Ben_Babbaw>

Bestias mitológicas. Cerbero, el guardián del infierno [en línia]. El Pensante [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <<https://www.elpensante.com/bestias-mitologicas-cerbero-el-guardian-del-infierno/> >

Bibliografía de Joseph Campbell [en línia]. Comparte Libros [Consultat 12 novembre 2016].

Disponible a: < <http://www.compartelibros.com/autor/joseph-campbell/1> >

Biografía [en línia]. J. K. Rowling [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a:

<http://www.jkrowling.com/es_ES/#/acerca-de-jk-rowling>

Bosque Proibido [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:

<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Bosque_Prohibido >

BUQUERAS BACH, Francesc Xavier. Dels arquetips de Carl Jung als mitologmes de Ramon Sarró.

Gimbernat: *Revista catalana d'història de la medicina i la ciencia*. 2004, vol. 41.

CAMPBELL, Joseph. *The Hero with a Thousand Faces*. Pantheon Books, 1949. ISBN 978-1-57731-593-3.

Casa de los Gritos [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:

<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Casa_de_los_Gritos>

Colacuerno Húngaro [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible

a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Colacuerno_Húngaro>

CHEVALIER, J.; i GHEERBRANT, A. *Diccionario de los símbolos*, Barcelona: Herder, 1999.

David y Goliat [en línia]. Testigos de Jehová [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a :

<<https://www.jw.org/es/publicaciones/libros/historias-biblicas/4/david-y-goliat/>>

Diccionari [en línia]. [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://www.dicionari.com/browse/archetype>>

El Encuentro con la Sombra [en línia]. Connie Zweig y Jeremiah Abrams [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a : <<http://celiavinias.com.ar/images/libros/encuentro-con-la-sombra.pdf> >

El guerrer [en línia] Arquetips [Consultat 18 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://ccgrupverd.blogspot.com.es/2014/12/el-guerrer-larquetip-del-guerrer-vol.html>>

El Laberinto de Chartres [en línia] Lab o Lab [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a:
<http://www.labolab.net/historia/iglesias-y-catedrales/el_laberinto_de_chartres/>

El mussol i l'òliba [en línia] El tot Marató i Maresme [Consultat 18 novembre 2016].
Disponible a: <<http://www.totmataro.cat/blocs/apunts-psicologics/item/33930-el-mussol-oliba>>

El Trol [en línia]. Seres Mitologicos [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://www.seresmitologicos.net/terrestres/troll>>

Elf [en línia]. Artemis Fowl Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://artemisfowl.wikia.com/wiki/Elf>>

Elfos [en línia]. Dragonlance Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://es.dragonlance.wikia.com/wiki/Elfos>>

Elora Danan [en línia]. Willow Ufgood [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:
<http://willowufgood.wikia.com/wiki/Elora_Danan>

Esfera celeste [en línia]. Atromía [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://www.astromia.com/glosario/esferaceleste.htm>>

FAVA, Pablo. (2008). *La isla en la literatura como espacio de la fantasía I* [en línia]. Papel en Blanco [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://www.papelenblanco.com/fantastico-ci-fi/la-isla-en-la-literatura-como-espacio-de-la-fantasia-i>>

FAZACKERLEY, Shannon. *A Character Analysis Of Severus Snape* [en línia]. [Consultat 19 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/arquetipo.htm>>

Frodo Bolsón [en línia]. Tolquienpedia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://esdla.wikia.com/wiki/Frodo>>

GARAGALZA, Luis. Gibert Durand, filosofo del simbolismo [en línia]. *Diario El País*. 2012. Disponible a:
<http://cultura.elpais.com/cultura/2012/12/22/actualidad/1356208475_567854.html>

GARCÍA PEÑA, Lilia Leticia. Nociones esenciales de los símbolos en los textos literarios [en línia]. *452° F. Revista electrónica de Teoría de la Literatura y Literatura Comparada*, 6, 124-138 [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a
<http://www.452f.com/pdf/numero06/garcia/06_452f_garcia_indiv.pdf>

GARCÍA, Zoe. *Mitos y arquetipos I* [en línia]. Women On Movement, Zoe García [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://womenonmovement.com/la-via-femenina/mitos/mitos-y-arquetipos-i/>>

Harry Potter and Extraordinariness of the Ordinary [en línia] Project Muse [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a : <<https://muse.jhu.edu/article/35514/summary>>

Hipogrifo [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:
<<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Hipogrifo>>

Home Llop [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a:
<https://ca.m.wikipedia.org/wiki/Home_llop>

Horricreu [en línia]. Wikiwand [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <
<http://www.wikiwand.com/ca/Horricreu>>

Huan [en línia]. Wikipedia, the free encyclopedia [Consultat 14 novembre 2016]. Disponible a: <<https://es.m.wikipedia.org/wiki/Huan>>

JUNG, Carl. *El encuentro con la sombra*. Kairos, 1993. ISBN 9788472452657.

JUANOLA SÀNCHEZ, Clàudia. (2015). *Comparació amb les pel·lícules El Rei Artús i Excalibur* [en línia]. Literatura universal de 1r de Batxillerat [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a: <http://literaturadeulofeu.blogspot.com.es/2015_11_01_archive.html>

Knight Bus [en línia]. Harry Potter Wikia [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <http://harrypotter.wikia.com/wiki/Knight_Bus>

La llegenda del Sant Greal [en línia] Sàpiens Publicacions [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<http://blogs.sapiens.cat/batecsclassics/2013/04/02/la-llegenda-del-sant-graal/>>

La saga de Terramar I: Un mago de Terramar, Las tumbas de Atuan y La costa más lejana [en línia] Hijos del Átomo [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a : <<https://www.hijos-del-atomo.com/miscelanea/saga-terramar-i/#.V81RDmPUrs8>>

La Taula Rodona del Rei Artur era un amfiteatre [en línia]. Sàpiens: descobreix la teva història [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<http://bibliobiada.blogspot.com.es/p/com-citar-be-els-documentos-en-una.html>>

Las Sirenas ¿peces, ninfas o aves? [en línia] Blog de Word Press Barcos, mar y arte [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://barcosmaryarte.wordpress.com/2013/12/21/las-sirenas-peces-ninfas-o-aves/>>

Las tumbas de Atuan - Ursula Le Guin [en línia] Mreadz.com [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<http://mreadz.com/read-184057/p23>>

Los 12 arquetipos comunes [en línia] Createro [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <<https://createro.wordpress.com/2014/04/04/los-12-arquetipos-comunes/>>

Luke Skywalker [en línia]. Star Wars Wikia [Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <http://es.starwars.wikia.com/wiki/Luke_Skywalker>

Maleficis Imperdonables [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a: <http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Maleficis_imperdonables>

Mapa del Merodeador [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 14 novembre 2016].

Disponible a: <http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Mapa_del_Merodeador>

Mitologia Romana: diosas romanas [en línia]. Webmitologia [Consultat 13 novembre 2016].

Disponible a: <<http://www.webmitologia.com/dioses-romanas.html>>

Nigromància [en línia] Viquipèdia [Consultat 20 novembre 2016]. Disponible a:

<<https://ca.wikipedia.org/wiki/Nigromància>>

Orden del Fénix [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a:

<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Orden_del_Fénix>

¿Qué es el Ku Klux Klan? [en línia] Taringa! [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a:

<<https://www.taringa.net/posts/info/8312842/Que-es-el-Ku-Klux-Klan.html>>

RIVERS, Ben. Victor Turner: ritual y proceso social [en línia]. Teoria e Historia

Antropológica [Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a :

<<http://teoriaehistoriaantropologica.blogspot.com.es/2012/04/victor-turner-ritual-y-proceso-social.html>>

ROSELLÓ, Elisabet. *Steampunk: ¿Qué es el steampunk?* [en línia]. Divagaciones Ucrónicas

[Consultat 13 novembre 2016]. Disponible a: <[\[tron.com/elisabetrosrom/blog/sample-page/\]\(http://www.teatron.com/elisabetrosrom/blog/sample-page/\)>](http://www.tea-</p></div><div data-bbox=)

ROWLING, J.K. La Rondalla dels Tres Germans. En ROWLING, J. K. *Les Rondalles del*

Bard Gallard. Barcelona: Editorial Empúries, 2008, 85-101.

Simbologia del Ciervo Blanco [en línia]. Expedientes XXL [Consultat 14 novembre 2016].

Disponible a : <<http://expedientesxxl.blogspot.com.es/2009/12/simbologia-del-ciervo-blanco.html>>

Thestral [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016]. Disponible a:

<<http://es.harrypotter.wikia.com/wiki/Thestral>>

Torneig dels Tres Bruixots [en línia]. Harry Potter Wiki [Consultat 15 novembre 2016].
Disponible a: <http://ca.harrypotter.wikia.com/wiki/Torneig_dels_Tres_Bruixots>

TORRES, Arturo. *Carl Gustav Jung: biografia y obra de un psicólogo espiritual* [en línia].
[Consultat 12 novembre 2016]. Disponible a: <<https://psicologiaymente.net/biografias/carl-gustav-jung>>

TORRES, Arturo. *Los arquetipos según Carl Gustav Jung* [en línia]. [Consultat 19 novembre 2016]. Disponible a: <<https://psicologiaymente.net/psicologia/arquetipos-carl-gustav-jung#>>

Viaje a través del tiempo [en línia]. Literatura Wiki [Consultat 16 novembre 2016].
Disponible a: <http://literatura.wikia.com/wiki/Viaje_a_través_del_tiempo>